

Редакція:

15.12.1999

МІНІСТЕРСТВО АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 15 грудня 1999 року № 368

Про затвердження Збірника примірних інструкцій з охорони праці для працівників під час виконання робіт у рослинництві

На виконання пункту 50 Національної програми "Поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 1996 - 2000 роки", затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 2 листопада 1996 р. N 1345, і пункту 6.1 Галузевої програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці і виробничого середовища на 1999 - 2000 роки Мінагропрому України, погодженої Держнаглядохоронпраці Міністерства праці та соціальної політики від 29 червня 1999 року, наказую:

1. Затвердити і ввести в дію з 1 січня 2000 року Збірник примірних інструкцій з охорони праці для працівників під час виконання робіт у рослинництві (додається).
2. Відділу охорони праці, пожежної безпеки і безпеки дорожнього руху (Скафа) разом з центром "Укрсільгоспохоронпраці" (Пашенко) забезпечити Міністерство агропромислового комплексу Автономної Республіки Крим і управління агропромислового комплексу облдержадміністрацій примірником Збірника примірних інструкцій з охорони праці для працівників під час виконання робіт у рослинництві на електронних носіях.
3. Міністерству агропромислового комплексу АР Крим, управлінням агропромислового комплексу облдержадміністрацій організувати забезпечення господарств, підприємств і установ, що перебувають у безпосередньому їх віданні, необхідною кількістю Збірника примірних інструкцій з охорони праці для працівників під час виконання робіт в рослинництві.
4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Шпака В. Ф.

Перший заступник Міністра

Ю. Я. Лузан

Додаток
до наказу Міністерства
агропромислового комплексу України
від 15 грудня 1999 р. N 368

ЗБІРНИК ПРИМІРНИХ ІНСТРУКЦІЙ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ У РОСЛИННИЦТВІ

ВСТУП

Збірник примірних інструкцій з охорони праці для працівників під час виконання робіт у рослинництві розроблений Українським науково-виробничим інженерним центром по охороні праці у сільському господарстві.

Примірні інструкції розроблені відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці і призначені для надання допомоги власникам, керівникам виробничих підрозділів та спеціалістам з охорони праці при розробці інструкцій для працівників, зайнятих на роботах у рослинництві (за винятком роботи трактористів-машиністів, вимоги з охорони праці для яких викладені в Примірній інструкції для трактористів-машиністів сільськогосподарського виробництва).

Вимоги примірних інструкцій сформовані на основі:

- чинних нормативних актів з охорони праці;
- аналізу травматизму працівників рослинництва за останні роки;
- вивчення технологічних процесів;
- вивчення умов праці, характерних для відповідних видів робіт у рослинництві;
- визначення найбільш небезпечних методів та прийомів виконання робіт.

На основі примірних інструкцій з врахуванням конкретних умов виробництва можуть бути розроблені інструкції щодо конкретних видів робіт або професій.

ПОГОДЖЕНО
листом Національного НДІ охорони
праці
від 1 вересня 1999 р. N 158

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Мінагропрому України
від 15 грудня 1999 р. N 368

ПРИМІРНА ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РУЧНИХ РОБІТ У РОСЛИННИЦТВІ ПІ 2.0.00-081-99

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. В Інструкції викладені вимоги безпеки під час виконання ручних робіт у рослинництві під час копання, при сівбі та садінні, при догляді за рослинами, при збиранні овочевих і баштанних культур (помідори, огірки, перець, капуста, кавуни, дині, кабачки тощо), під час збирання

моркви, столових буряків, цибулі, часнику, під час збирання цукрових і кормових буряків, під час збирання картоплі.

1.2. До виконання ручних робіт у рослинництві допускаються особи, які пройшли вступний інструктаж та первинний інструктаж на робочому місці.

1.3. Виконуйте тільки ту роботу, яка Вам доручена відповідним нарядом (крім екстремальних та аварійних ситуацій), не допускайте на робоче місце сторонніх осіб і не передоручайте свою роботу іншим особам.

1.4. До роботи приступайте у спецодязі, упевнившись, що він не має пошкоджень, елементів, що звисають, не прилягають, а також у необхідних засобах індивідуального захисту, що відповідають виду виконуваних робіт.

1.5. Не приступайте до роботи у стані алкогольного, наркотичного або медикаментозного сп'яніння, у хворобливому або стомленому стані.

1.6. Ознайомтесь із розташуванням місця для відпочинку й вживання їжі. Переконайтеся у наявності в місці відпочинку питної води, мила і медичної аптечки. Перед вживанням їжі вимийте руки з милом, витріть їх рушником або висушіть.

1.7. Не торкайтесь до лежачих, виглядаючих із землі або звисаючих проводів і кабелів.

Не торкайтесь до лежачих, невідомого походження і вибухонебезпечних предметів (міни, снаряди, гранати тощо).

1.8. Не ховайтесь від дощу і грози під транспортними засобами, сільськогосподарськими машинами, в копицях, скиртах, під одинокими деревами й іншими предметами, які височіють над навколишньою місцевістю. Під час грози знаходьтесь від названих предметів на віддалі не менше 20 м, а від широкозахватних дощувальних машин не менше 100 м.

1.9. Не приступайте до роботи, не витримавши строків виходу людей на оброблені пестицидами площі, для проведення ручних робіт по догляду за посівами.

1.10. Не знаходьтесь з боку рухомого агрегату на відстані менше 5 м, а також на шляху його руху. Наближайтесь до агрегату на меншу відстань тільки після повідомлення про це водія і повної зупинки агрегату.

1.11. Переходьте через зрошувачі тільки по обладнаних для цих цілей переходах і переїздах.

1.12. Не ставайте на кришки колодязів закритої зрошувальної системи.

1.13. Інструмент, інвентар і пристосування використовуйте тільки за призначенням і у справному стані.

1.14. Відпочивайте в полі тільки у спеціально відведених місцях. Не відпочивайте під транспортними засобами і сільськогосподарськими машинами, в копицях, стогах, скиртах, у високій траві і в кущах.

1.15. Дотримуйтесь виконання правил внутрішнього розпорядку підприємства.

1.16. Не використовуйте для їжі немиті овочі.

1.17. Дотримуйтесь граничнодопустимих норм піднімання і переміщення вантажів: граничнодопустима вага вантажу для жінок при підніманні й перенесенні його при чергуванні з іншою роботою (до 2 разів на годину) - 10 кг. Піднімання й переміщення вантажів постійно протягом робочої зміни - 7 кг.

Сумарна вага вантажу, який переміщується протягом кожної години робочої зміни, не повинна перевищувати: з робочої поверхні - 350 кг, з підлоги - 175 кг.

1.18. Припиніть всі види польових робіт під час грози, зливи, урагану.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Копання

2.1.1. При отриманні ручного ґрунтообробного інструменту переконайтесь у його справності. Лопата, сапка повинні бути міцно набиті на держак і закріплені.

Держак повинен бути виготовлений із твердої й в'язкої деревини (клен, дуб, в'яз, горобина, тощо) із гладкою поверхнею. Довжина держака повинна забезпечувати зручну позу під час роботи працівника. Лезо лопати (сапки) повинно бути заточеним.

2.1.2. Огляньте площу, що підлягає копанню, очистіть її від сміття, каміння, пожнивних решток та інших зайвих предметів.

2.1.3. Працюйте в головному уборі й взутті із закритими передками.

2.2. Сівба та садіння

2.2.1. Огляньте засоби індивідуального захисту, переконайтесь, що вони справні і відповідають Вашому розміру.

2.2.2. Переконайтесь у наявності й справності пристосувань для очищення робочих органів сівалки. Під час роботи з протруєним насінням перевірте наявність спеціальної лопатки для розрівнювання насіння в насінневих ящиках сівалки.

2.2.3. Огляньте сівалку, саджалку, переконайтесь, що на них, в насінневих ящиках і тукових банках, на площадках для розміщення ящиків із розсадою відсутні сторонні предмети (каміння, ручний інструмент, обтиральний матеріал тощо).

2.2.4. Огляньте робоче місце. Підніжна дошка повинна бути справною й обладнана перилами висотою не менше 1 м, сидіння повинно бути надійно закріплене на рамі й обладнане спинкою й опорою для ніг.

2.2.5. Переконайтесь у наявності, справності, надійності кріплення й фіксування захисних кожухів і огорожень механічних приводів робочих органів.

2.2.6. Огляньте кришки насінневих ящиків і тукових банок. Вони повинні бути зафіксовані в закритому положенні. Фіксуючий пристрій повинен виключати можливість самовільного відкривання кришок під час руху агрегату.

2.2.7. Перевірте наявність спеціального гака для піднімання сошника при його очищенні, чистика, гака для прочищення висівних апаратів, насінне- і тукопроводів.

2.2.8. Перевірте наявність та справність пристрою для підключення двосторонньої сигналізації і переконайтесь у справності сигналізації.

2.2.9. Перед роботою в темний період доби перевірте справність освітлювальних пристроїв агрегату. Переконайтесь у тому, що пряме й відбите світло від ламп не осліплює Вас.

2.3. Догляд за рослинами

2.3.1. Отримайте у керівника робіт відомості про поле: наявність і позначення віхами небезпечних місць, маршрути транспорту, проведення інших видів робіт.

2.3.2. Працюйте в головному уборі й взутті із закритими носками.

2.3.3. Отримайте ручний ґрунтообробний інвентар, переконайтесь, що він справний.

2.4. Збирання овочевих і баштанних культур (помідори, огірки, перець, капуста, кавуни, дині, кабачки тощо)

2.4.1. Отримайте відомості про характер і особливості виконання роботи у керівника робіт.

2.4.2. Перевірте справність тари (піддонів, ящиків, кошиків, відер, контейнерів). Ручки кошиків і відер повинні бути цілими, без задирок. Не використовуйте тару, якщо стирчать гвіздки, дріт, металеві смужки та поламані дошки.

2.4.3. Перевірте справність ручного інвентарю. Рукоятка ножа повинна бути овальною, гладенькою, без ребер, задирок та інших пошкоджень. Лезо повинно бути гострим. Не перевіряйте пальцями гостроту леза. Інструмент повинен мати міцний і справний чохол або піхви.

2.5. Збирання моркви, столових буряків, цибулі, часнику

2.5.1. Отримайте відомості про характер і особливості виконання роботи у керівника робіт.

2.5.2. Огляньте робоче місце. Майданчик повинен бути рівним, очищеним від рослинних решток і сторонніх предметів.

2.5.3. Підготуйте робоче місце. При цьому розташуйтесь самі у зручному місці відносно перероблюваних овочів і поставте у зручному й безпечному для роботи положенні тару.

2.5.4. Перевірте справність інструменту й тари.

2.6. Збирання цукрових та кормових буряків

2.6.1. Отримайте відомості про особливості роботи, що буде виконуватись.

2.6.2. Огляньте робоче місце. Підготовте майданчики для майбутніх тимчасових буртів цукрових чи кормових буряків. Майданчики повинні бути рівними, очищеними від рослинних решток та інших сторонніх предметів (каміння, металу, великих грудок сухої землі тощо). Під час роботи в темну пору доби перевірте освітлення.

2.6.3. Підготуйте робоче місце. Якщо збирання буде проводитись у тару, то перевірте справність контейнерів.

2.6.4. Перевірте справність інструменту. Ніж повинен мати справний міцний чохол-піхви. Рукоятка ножа повинна бути гладкою, без гострих ребер, задирок та інших пошкоджень. Лезо ножа повинно бути правильно загострено. Не перевіряйте пальцями гостроту ножа.

2.7. Збирання картоплі

2.7.1. Перевірте справність тари (ящиків, кошиків, відер, контейнерів).

2.7.2. Перед переїздом самохідних і причіпних збиральних агрегатів зійдіть із перебиральної площадки комбайна.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Копання

3.1.1. Під час переїзду на роботу та з роботи одночасно з інструментом слідкуйте, щоб інструмент був зачохлений.

- 3.1.2. Під час перенесення ручного інструменту для обробітку ґрунту витримуйте віддаль між працівниками не менше 2 м і не робіть різких поворотів з інструментом на плечі.
- 3.1.3. Під час обробітку ґрунту наближайте лезо сапи і лезо лопати до ноги на безпечну віддаль.
- 3.1.4. Перед обробітком ґрунту лопатою займіть зручну і стійку позу. Для запобігання зісковзуванню ноги з лопати й утрати рівноваги натискуйте на лопату підошвою взуття, опираючись при цьому каблуком у плече лопати.
- 3.1.5. Роботи по обробітку ґрунту проводьте тільки у взутті із закритим носком.
- 3.1.6. Роботи по обробітку ґрунту на ділянках, що розміщуються поряд із полями, що обробляються пестицидами, проводьте з навітряного боку. При переміні напрямку вітру, що викликає перенесення парів пестицидів або продуктів їх розпаду у Вашу робочу зону, роботу зупиніть і покиньте зону.
- 3.1.7. Під час перерви в роботі інструмент складайте у спеціально відведене місце лезом униз. Лопату можна застромити вертикально у ґрунт.

3.2. Сівба та садіння

- 3.2.1. Заправку сівалок насінням і добривами, розміщення ящиків із розсадою, підняття й опускання маркерів, очищення сошників, прочищення насінне-, тукопроводів здійснюйте під час остаточної зупинки агрегату і виключеному валі відбору потужності. Під час піднімання (опускання) маркерів слідкуйте, щоб у зоні їхнього руху не було людей.
- 3.2.2. Ящики з розсадою розміщуйте стійко на площадці розсадосаджальної машини.
- 3.2.3. Перевозити протруєне насіння дозволяється тільки в мішках із щільного матеріалу одноразового користування або автомобільними завантажувачами сівалок. На мішках повинен бути напис "Отруєне" або "Протруєно".
- 3.2.4. Заправку сівалок протруєним насінням і мінеральними добривами проводьте в засобах індивідуального захисту, при цьому розміщуйтесь із навітряного боку.
- 3.2.5. Розрівнюйте насіння в ящиках спеціально для цього призначеною лопаткою.
- 3.2.6. Під час заправляння сівалок вручну дотримуйтесь норм граничнодопустимих навантажень при підніманні й переміщенні вантажу вручну.
- 3.2.7. Під час роботи посівного, саджального агрегатів:
- не залишайте своє робоче місце (крім аварійних випадків);
 - знаходьтесь на підніжній дошці сівалок, тримаючись за поручень, або на сидінні;
 - не перевозьте на підніжній дошці сівалки мішки з насінням, туками або інші вантажі;
 - не замінюйте порожній ящик із-під розсади повним ящиком на ходу агрегату;
 - не сідайте на підніжну дошку, насіннєвий ящик, тукову банку тощо;
 - не відволікайтесь від роботи і не відволікайте інших працівників;
 - не сходьте з агрегату і не залазьте на нього, не переходьте з однієї сівалки на другу;
 - не прокручуйте руками та ногами загальмовані диски сошників;
 - не прочищайте висівні апарати.

3.2.8. Перед поворотом, після остаточної зупинки агрегату й одержання сигналу від тракториста, зійдіть з агрегату, переведіть маркер у транспортне положення і відійдіть у безпечне місце.

3.2.9. Після повороту агрегату й остаточної його зупинки переведіть маркер у робоче положення і займіть своє робоче місце.

3.2.10. Під час роботи на розсадосаджальних машинах розсаду тримайте біля основи кореневої системи і не підводьте руку ближче, ніж на 3 см до розсадотримача.

3.2.11. При виникненні несправностей або небезпечних ситуацій подайте сигнал про термінову зупинку агрегату.

3.2.12. При ручній посадці розсади розпушуйте ґрунт і робіть ямки за допомогою спеціального інструменту. Не виконуйте ці роботи руками.

3.3. Догляд за рослинами

3.3.1. Під час проріджування рослин із використанням сап розміщуйтеся уступами на віддалі 2 - 3 м один від одного.

3.3.2. Зрубуйте бур'яни і розпушуйте землю на безпечній віддалі від ніг. При наявності каміння на ґрунті направляйте лезо так, щоб уникнути удару інструменту об камінь.

3.3.3. Під час тимчасових перерв у роботі кладіть сапу на землю лезом униз осторонь від проїжджих шляхів, пішохідних доріжок, на видному місці.

3.3.4. Під час переходу з інструментом на плечі витримуйте віддаль між працівником, що йде попереду не менше 2 м. Перед поворотом переконайтесь у тому, що, повертаючись, Ви нікого не травмуєте інструментом.

3.3.5. Не виконуйте ручних робіт на ділянках, де одночасно проводяться механізовані роботи.

3.3.6. У спекотний період працюйте в легкому головному уборі і верхньому одязі світлих відтінків.

3.4. Збирання овочевих і баштанних культур (помідори, огірки, перець, капуста, кавуни, дині, кабачки тощо)

3.4.1. Проїзд до місця роботи та з роботи здійснюйте тільки на автобусах і обладнаних для перевезення людей автомобілях. Не дозволяється проїзд у кузовах тракторних причепів і на необладнаних для цих цілей автомобілях.

3.4.2. При переміщенні по плантації не наступайте на плоди овочів, грудки землі тощо.

3.4.3. Бережіть очі! Перед збиранням овочів і баштанних культур обминайте або притискуйте до землі ногами високі і грубі стебла бур'янів.

3.4.4. Виберіть рівний майданчик для складання ящиків з овочами. Очистіть його від сторонніх предметів і сміття.

3.4.5. Перед перенесенням або завантаженням ящиків на транспортні засоби надіньте рукавиці.

3.4.6. Не перевантажуйте овочеві платформи.

3.4.7. Складайте ящики на майданчику в перев'язку на зручну висоту, а на піддони - по схемі, вказаній керівником робіт. При підході до штабеля ящиків переконайтесь, що він стійкий.

3.4.8. Чітко виконуйте робочі операції при збиранні капусти. Лівою рукою відхиліть качан капусти вліво і різким, точним ударом ножа зрубайте качан. Оберегайтесь травмування ножем рук або ніг, а також працівника, що працює поруч.

Зрізаний качан капусти положіть у ящик (контейнер), розміщений на платформі або на стрічку транспортера.

3.4.9. Під час руху агрегату не відволікайтесь від роботи, не залишайте своє робоче місце.

3.4.10. Прислухайтеся до сигналів, які подає тракторист-машиніст.

3.4.11. Під час перерви (навіть короткочасної) вкладіть ніж у чохол-піхви і положіть його в безпечному місці. Не залишайте ніж без чохла.

3.4.12. При обрізанні плодів і овочів рухи ножем робіть тільки від себе.

3.4.13. Ручне навантаження проводьте тільки у транспортні засоби із заглушеним двигуном.

3.4.14. Під час навантаження затареної продукції знаходьтесь збоку вантажу, що подається. При цьому один (два) працівник(и) повинен(ні) знаходитись у кузові транспортного засобу і приймати вантаж.

3.4.15. Відкривайте й закривайте борти транспортного засобу вдвох, при цьому знаходьтесь збоку від бортів. Перед закриттям чи відкриттям бортів переконайтесь у безпечному розміщенні вантажу в кузові.

3.5. Збирання моркви, столових буряків, цибулі, часнику

3.5.1. Чітко виконуйте операції технологічного процесу при очистці моркви, столових буряків, цибулі, часнику. (Брати необхідно по одному коренеплоду в ліву руку так, щоб гичка розміщувалась у бік правої руки. Точним рухом ножа обріжте гичку на віддалі 1 - 2 см від голівки коренеплоду і киньте його в тару для очищених коренеплодів або на майданчик. Гичку на цибулині й часнику відріжте на віддалі 1 см від голівки.)

3.5.2. Під час роботи не займайтесь сторонніми розмовами й справами, не відволікайте від роботи інших працівників.

3.5.3. Під час перерви (навіть короткочасної) вкладіть ніж у чохол-піхви й покладіть його в безпечному місці. Не залишайте ніж без чохла.

3.5.4. При механічному навантаженні контейнерів із продукцією на транспортні засоби відійдіть у безпечне місце, вказане керівником робіт.

3.5.5. Не захаращуйте робоче місце відходами продукції.

3.5.6. Роботу на перебиральних столах пересувних комбайнів (видалення стебел рослин і предметів, що випадково потрапили) проводьте в рукавицях.

3.5.7. Не скидайте під ноги нестандартну продукцію й інші відходи сортування. Направляйте їх у спеціальні щілини.

3.5.8. Розрівнюйте овочі в бункері тільки при заглушеному двигуні агрегату.

3.5.9. Розрівнюйте продукцію в кузовах і контейнерах транспортного засобу тільки при зупиненому комбайні і транспортному засобі.

3.5.10. При пробуксовуванні транспортерної стрічки, переповненні бункера або контейнера транспортного засобу подайте трактористу звуковий сигнал.

3.5.11. Очищайте транспортер тільки з дозволу тракториста при відключеному приводі транспортерів і заглушеному двигуні комбайна (трактора). Очистку проводьте в комбінованих рукавицях чистиками й гаками.

3.5.12. Піднімайтесь на площадку комбайна і сходьте з неї тільки з дозволу тракториста і при зупиненому комбайні.

3.5.13. Не знаходьтесь на комбайні при його переїздах.

3.6. Збирання цукрових та кормових буряків

3.6.1. Ручне підбирання коренеплодів, їхню доочистку й затарювання проводьте на ділянках полів, на яких не ведуться механізовані роботи.

3.6.2. При ручному доочищенні коренеплодів розмістіться у зручному місці відносно перероблюваної продукції. При наявності контейнерів (тари) для очищеної продукції поставте їх на віддалі витягнутої руки.

3.6.3. Очистку коренеплодів від гички вручну проводьте в такій послідовності:

- надіньте на ліву руку рукавичку, візьміть коренеплід так, щоб гичка розміщалась із правого боку. Після огляду точним рухом ножа від себе обріжте гичку на віддалі 1 - 2 см від голівки і киньте коренеплід у тару, контейнер або на майданчик.

3.6.4. При груповій роботі на доочищенні, перебиранні коренеплодів із кагатів витримуйте віддаль між працівниками не менше 2 м.

3.6.5. Вкладайте (вибирайте) коренеплоди в (із) кагатів, не допускаючи утворення порожнин і козирків, які можуть обвалитися й травмувати.

3.7. Збирання картоплі

3.7.1. Ручне підбирання бульб і їх затарювання у ящики проводьте на ділянках, на яких не ведуться механізовані роботи.

3.7.2. При завантаженні навалом знаходьтесь, з одного боку, на віддалі не менше 1 - 2 м від борту транспорту, що завантажується, з таким розрахунком, що коли транспорт почне рухатись, не опинитись на його шляху.

3.7.3. При завантаженні затареної продукції знаходьтесь збоку вантажу, що подається, при цьому один (два) працівник(и) повинні знаходитись у кузові транспортного засобу і приймати вантаж. Ящики беріть тільки під дно або за спеціальні ручки.

3.7.4. Ручне навантаження картоплі здійснюйте у транспортні засоби, які знаходяться в загальмованому стані із заглушеним двигуном.

3.7.5. Не навантажуйте на автомобіль, причіп картоплю понад габарити кузова.

3.7.6. Не розрівнюйте вручну клубні в кузові транспортного засобу під час його руху.

3.7.7. Під час роботи не застосовуйте способи, що прискорюють роботу за рахунок порушення вимог безпеки.

3.7.8. Не знаходьтесь у радіусі дії вивантажувального транспортера.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Здайте робочий інструмент та інвентар на зберігання.

4.2. Зніміть і приведіть у порядок спецодяг і засоби індивідуального захисту і здайте їх на зберігання.

4.3. Помийте руки й обличчя з милом.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. Будьте обережні при виявленні вибухонебезпечних предметів (гранат, снарядів, мін тощо). При виявленні цих предметів роботу зупиніть, виведіть людей на безпечну віддаль від предметів, організуйте їхню охорону і повідомте керівнику робіт про їх виявлення.

5.2. При з'явленні на комбайні диму, запаху горілого, полум'я, незвичайного шуму або вібрації включіть звукову сигналізацію. Сповістіть трактористу (комбайнеру) про випадок, що трапився. В подальшому дійте за вказівкою тракториста.

5.3. Припиніть всі види польових робіт під час грози, зливи, урагану.

5.4. При травмуванні працівників припиніть роботу, по можливості усуньте або нейтралізуйте джерело небезпеки і надайте першу долікарську допомогу, повідомте у медичний заклад і керівника робіт.

ПОГОДЖЕНО
листом Національного НДІ охорони
праці
від 1 вересня 1999 р. N 158

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Мінагропрому України
від 15 грудня 1999 р. N 368

ПРИМІРНА ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ ІЗ ПЕСТИЦИДАМИ ТА АГРОХІМІКАТАМИ ПІ 2.0.00-082-99

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. В Інструкції викладені вимоги безпеки під час виконання робіт із пестицидами та агрохімікатами при приготуванні розчинів, при ручному обприскуванні рослин, при приготуванні й застосуванні отруєних принад, при протруєнні й зберіганні протруєного насіння.

1.2. До роботи з пестицидами й агрохімікатами допускаються особи, що пройшли медичний огляд, спеціальну підготовку та мають відповідні посвідчення, допуск та наряд на виконання робіт із пестицидами.

До роботи з пестицидами й агрохімікатами не допускаються вагітні жінки, жінки-годувальниці, особи пенсійного віку, молодше 18 років та ті, що мають медичні протипоказання.

1.3. Під час виконання робіт працівники, що працюють із пестицидами й агрохімікатами, повинні мати при собі посвідчення на право роботи з пестицидами й агрохімікатами, медичну книжку й наряд на виконання робіт і пред'являти їх на вимогу представників державного нагляду та відомчого контролю.

1.4. Усі роботи з пестицидами слід проводити при температурі не вище 24° С при мінімальних висхідних повітряних потоках. При похмурій погоді дозволяється проводити роботи з пестицидами при температурі не нижче +10° С. Тривалість роботи з пестицидами першого й

другого класів небезпеки не повинна перевищувати 4 години (із обов'язковим допрацюванням 2 годин на операціях, не пов'язаних з застосуванням пестицидів).

1.5. Виконуйте тільки ту роботу, яка Вам доручена відповідним нарядом (крім екстремальних та аварійних ситуацій), не допускайте на робоче місце сторонніх осіб і не передоручайте свою роботу іншим особам.

1.6. Погоджуйте з безпосереднім керівником робіт чітко визначення меж Вашої робочої зони*.

* У даному випадку робочою зоною може бути стаціонарний розчинний вузол або пункт із використанням засобів механізації виробничих процесів, спеціальні приміщення для приготування отруєних принад, спеціальні приміщення або майданчики на відкритому повітрі для протруєння насіння, склади для зберігання протруєного насіння, поле, теплиці, відкриті майданчики або спеціальні приміщення для обробки сільськогосподарських тварин, птиці.

1.7. До роботи приступайте у спецодязі, упевнившись, що він не має пошкоджень, елементів, що звисають, не прилягають, а також у необхідних засобах індивідуального захисту, що відповідають виду виконуваних робіт.

1.8. Перевірте наявність засобів індивідуального захисту (ЗІЗ).

До ЗІЗ повинні входити: спецодяг, спецвзуття, рукавиці, рукавички гумові, захисні окуляри, респіратори або протигази.

1.9. При роботі з малолетками речовинами необхідно користуватись респіраторами при обприскуванні - типу Ф-62Ш, "Астра-2", "Кама".

1.10. При роботі з леткими сполуками необхідно користуватися універсальними або протигазовими респіраторами типу РУ-60М або РПГ-67 із протигазовими патронами або протигазами, що фільтрують. Для захисту від ртутьорганічних препаратів використовуються патрони марки "РГ" від хлор- і фосфороорганічних пестицидів - марки А і В, кислих парів і газів - марки В, аміаку й сірководню - марки КД.

1.11. При роботі з розчинами пестицидів для захисту рук використовуйте гумові рукавички з трикотажною основою, для захисту ніг гумові чоботи з підвищеною стійкістю до дії пестицидів і дезінфекційних засобів. Для захисту очей від попадання пестицидів використовуйте герметичні окуляри типу "Г" або захисні окуляри герметичні - ПО-2.

1.12. Під час контактування з розчинами пестицидів і агрохімікатів застосовуйте спецодяг, що виготовлений зі спеціальних тканин із просоченням, а також додаткові засоби індивідуального захисту шкірних покривів - фартухи, нарукавники з плівкових матеріалів.

1.13. Під час фумігації приміщення і ручному обприскуванні ранцевими обприскувачами рослин використовуйте ізолюючі ЗІЗ шкіряних покривів або спеціальний одяг із плівкових матеріалів.

1.14. Не приступайте до роботи в голодному стані, у стані алкогольного, наркотичного або медикаментозного сп'яніння, у хворобливому або стомленому стані.

1.15. Протягом зміни слідкуйте за самопочуттям. При настанні стомленості, сонливості, раптового болю не примушуйте себе продовжувати роботу, а залишіть роботу, використайте медичні препарати з аптечки або зверніться по допомогу до присутніх осіб.

1.16. Ознайомтесь із місцем для відпочинку й вживання їжі. Перевірте наявність у місці відпочинку бачка з питною водою, рукомийника і медичної аптечки. Місце відпочинку повинне знаходитись не ближче 200 м від робочої зони.

1.17. Огляньте засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) і переконайтесь, що вони не мають пошкоджень і відповідають вимогам захисту при роботі із застосовуваними пестицидами, агрохімікатами й консервантами, а також у тому, що строк придатності патронів респіраторів і коробок протигазів не минув.

1.18. Під час роботи з пестицидами дотримуйтесь вимог особистої гігієни.

1.19. На ділянках, оброблених пестицидами, проводьте роботи після закінчення терміну, що гарантує безпеку робітників у відповідності нормативних документів.

1.20. Під час роботи з пестицидами не вживайте їжу, не пийте, не куріть. Перед вживанням їжі, питтям та курінням покиньте зону дії пестицидів, вимийте руки та обличчя водою з милом, прополощіть рот водою.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Приготування робочих розчинів і сумішей

2.1.1. До початку приготування робочого розчину або сумішей перевірте відповідність препаратів їхньому найменуванню й призначенню.

2.1.2. Перед початком роботи огляньте робоче місце, переконайтесь, що у робочій зоні відсутні сторонні особи, тварини, непотрібні машини й механізми, проїзди й проходи вільні, небезпечні місця (ями, колодязі тощо) огорожені, а територія не захащена сторонніми предметами, тарою тощо.

2.1.3. Огляньте обладнання, переконайтесь у наявності огорожень приводів і обертових частин машин і механізмів.

2.1.4. Перевірте наявність та справність засобів механізації для приготування робочих розчинів пестицидів і заправки обприскувачів (насоси, мішалки, герметичні ємності, шланги, помпи).

2.1.5. Переконайтесь в герметичності з'єднань магістралей у машинах, що використовуються для приготування робочих розчинів і сумішей. Через з'єднання не повинно бути просочувань та краплепадінь рідини.

2.1.6. На машинах, які працюють під тиском, перевірте справність манометрів. На манометрі повинна бути пломба або клеймо з датою перевірки, скло повинно бути цілим, на шкалі повинна бути червона риска або припаяна до корпусу металева пластинка червоного кольору, яка показує дозволений тиск, стрілка манометра повинна повертатися в нульове положення при з'єднанні внутрішньої порожнини приладу з атмосферою, переконайтесь, що строк їх чергової перевірки не минув.

2.1.7. Перевірте наявність і надійність контакту заземлюючого проводу електрифікованих машин і обладнання.

2.2. Ручне обприскування рослин

2.2.1. Ознайомтесь із характеристиками пестицидів і агрохімікатів, що вносяться, особливостями їхньої дії на організм людини.

2.2.2. Перед обприскуванням ранцевою апаратурою перевірте технічний стан апаратури згідно з інструкцією заводу-виробника.

Проведіть випробування обприскувачів чистою водою.

2.2.3. Огляньте манометр. Переконайтесь, що він справний. На приладі повинна бути пломба або клеймо з датою перевірки, скло повинно бути цілим, на шкалі повинна бути червона риска

або припаяна до корпусу металева пластинка червоного кольору, яка показує дозволений тиск, стрілка манометра повинна повертатися в нульове положення при з'єднанні внутрішньої порожнини приладу з атмосферою.

2.2.4. Перевірте справність ручного насоса (ежектора) для заповнення резервуара обприскувача рідкими пестицидами шляхом пробного перекачування чистою водою.

2.3. Приготування й застосування отруєних принад

2.3.1. Перед приготуванням отруєних принад у приміщеннях перевірте наявність і справність тяги у витяжній шафі.

2.3.2. Стаціонарний агрегат для приготування сумішей приведіть у робочий стан згідно з інструкцією заводу-виробника. Перевірте наявність та справність захисних огорожень, справність робочих органів.

2.3.3. Огляньте засоби індивідуального захисту, переконайтесь, що вони справні і відповідають Вашому розміру.

2.3.4. Перед розкладанням отруєних принад перевірте наявність і справність дозуючих мірок (ложечок, кухликів тощо).

2.3.5. Перевірте справність спеціальних змішувачів або пристроїв, наявність паперових чи поліетиленових мішечків.

2.4. Протруювання й зберігання протруєного насіння

2.4.1. Перевірте робоче місце. Протруювання повинно проводитись у спеціально призначених приміщеннях (складах, механізованих протруювальних пунктах) при наявності в них вентиляції або на огорожених відкритих спеціальних майданчиках, в дощову погоду - під навісом. На робочому місці повинні бути: машина для протруювання, інвентар для зважування (дозування) пестицидів, машина для зашивання мішків.

2.4.2. Перевірте наявність і справність транспортерів подачі отрутохімкатів до протруювальної машини, наявність інвентарю для зважування (дозування) пестицидів, а також засоби для знешкодження пестицидів (вода для технічних цілей, хлорне вапно і марганцевокислий калій).

2.4.3. Перед початком роботи перевірте технічний стан машин і агрегатів для протруювання зерна пестицидами (АПЗ-10, АПС-4А, ПСШ-5, ПС-10 А, КПС-10 "Мобітокс-Супер" тощо): герметичність з'єднувальних шлангів і ємностей, стан ежектора на резервуарі. Усуньте виявлені недоліки, відрегулюйте норму витрати пестицидів і зволожуючої рідини.

2.4.4. Установіть протруювач у відповідності з напрямом вітру, незалежно від характеру і стану місця його розташування на відкритому майданчику.

2.4.5. Перевірте наявність та справність спеціальних пристосувань (лопаток, чистиків тощо).

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Приготування робочих розчинів і сумішей

3.1.1. Робочі розчини готуйте на спеціальних розчинних вузлах або пунктах із використанням засобів механізації виробничих процесів і під контролем спеціалістів. На пунктах необхідно мати: апаратуру для приготування робочих розчинів, резервуари з водою, баки з герметичними кришками і пристрої для наповнення резервуарів обприскувача (насос, ежектор, шланги), вагу, дрібний інвентар, метеорологічні прилади, а також аптечку, мило, рушник, умивальник.

3.1.2. Кількість препаратів, які знаходяться на майданчику, не повинна перевищувати норму одноденного використання. Крім тари з препаратами, на майданчику повинні знаходитися ємності з водою та гашеним вапном.

3.1.3. Не допускайте сторонніх осіб у місця приготування робочих розчинів і сумішей пестицидів, рідких комплексних агрохімікатів і хімічних консервантів і в місця їхнього внесення.

3.1.4. Для приготування робочих розчинів пестицидів, агрохімікатів використовуйте пересувні агрегати або стаціонарні станції для заправки типу СЗС-10. Не допускайте приготування робочих розчинів пестицидів вручну.

3.1.5. Під час заповнення резервуарів обприскувачів знаходьтеся з навітряного боку. Не допускайте попадання пестицидів на взуття, одяг і відкриті частини тіла. При випадковому попаданні пестициду на відкриті частини тіла терміново видаліть його за допомогою ватних тампонів, а потім ці місця промийте мильною водою.

3.1.6. Для приготування розчинів консервантів у приймальний бак (ємність) спочатку налийте воду, і тільки потім, додайте необхідну кількість консерванту. У протилежному випадку можливі опіки, отруєння.

3.1.7. Не проводьте ремонт і регулювання апаратури при наявності в ній пестицидів. Ремонтні роботи виконуйте при зупинці всіх механізмів з обов'язковим застосуванням засобів індивідуального захисту. Під час роботи механізмів не підтягуйте болтів, сальників, ущільнень, хомутів, магістралей, ланцюгів тощо.

3.1.8. Не відкривайте люки й кришки бункерів і резервуарів, які знаходяться під тиском, не розкривайте нагнітальні клапани насосів, запобіжні й редукційні клапани, не вигвинчуйте манометри.

3.1.9. Не залишайте без охорони пестициди або приготовлені з них робочі розчини.

3.2. Ручне обприскування рослин

3.2.1. Під час хімічної обробки сільськогосподарських культур ранцевою апаратурою знаходьтеся із підвітряного боку з розрахунком виключення попадання пестицидів у зону дихання працюючих. Витримуйте віддаль між працюючими не менше 10 метрів і обробляйте ділянку в одному напрямку.

3.2.2. Заповнюйте резервуар обприскувача за допомогою насоса (ежектора) через фільтр не більше як на 85 - 90 % його об'єму.

3.2.3. При роботі слідкуйте за показаннями манометра. Підтримуйте тиск системи в межах, вказаних в технічному паспорті апарату.

3.2.4. Перед прочисткою розбризкувача зрівняйте тиск усередині резервуара обприскувача з атмосферним шляхом відкриття контрольної пробки або інших пристроїв, що дозволяють з'єднати внутрішню порожнину резервуара з атмосферою. Під час очищення розбризкувача направляйте сопло в бік від себе.

3.2.5. Не носіть у кишенях пакети й флакони з пестицидами, не працюйте в самоті.

3.2.6. Не використовуйте ранцеву апаратуру й інші прилади хімічного захисту для інших господарських потреб.

3.2.7. Не проводьте обприскування пестицидами рослин ранцевою апаратурою при швидкості вітру понад 3 м/с.

3.3. Приготування й застосування отруєних принад

3.3.1. Отруєні принади готуйте у спеціальному виділеному приміщенні, обладнаному витяжною шафою, із цементною або покритою керамічною плиткою підлогою, або на майданчиках із твердим покриттям на відкритому повітрі.

3.3.2. В польових умовах поблизу майданчика повинен бути навіс або намет для зберігання засобів індивідуального захисту, умивальник і шапка для мила і рушників. Питна вода повинна знаходитись у спеціальному бачку з краном і кришкою, закритою на замок.

3.3.3. Готуйте отруєні принади у спеціальних змішувачах або у пристосуваннях. Зсипайте принади в паперові або поліетиленові мішки з написом "ОТРУТНЕ" або "ПРОТРУЄНО".

3.3.4. При виготовленні приманок на польових майданчиках ставайте з підвітряного боку: отруйний пил, пара й газу при цьому повинні відноситися у протилежний бік.

3.3.5. При розкиданні або розкладанні принад вручну використовуйте дозуючі мірки (ложечки, кухлики тощо).

3.3.6. Не застосовуйте родентициди у принадах:

- на території заповідників і навколо них у межах установлених охоронних зон;
- в період весняного перельоту водоплавної птиці і на шляхах їхнього масового перельоту.

3.3.7. Невикористані лишки отруєних принад здайте під розписку на склад зберігання пестицидів. Випадково розсипану принаду (при виготовленні або при транспортуванні) або її рештки, непридатні для подальшого використання, спаліть у ямі, попередньо обливши палимим, і закопайте.

3.3.8. Після закінчення робіт майданчик для приготування отруєних принад без твердого покриття перекопайте на глибину не менше 25 см з обертанням пласта. Перекопану поверхню засипте гашеним вапном. Майданчик із твердим покриттям ретельно очистіть від розсипаної принади або пестициду і помийте 2 % розчином кальцинованої соди або 5 % розчином гашеного вапна, а потім водою.

3.3.9. У перервах при приготуванні й застосуванні отруєних принад обов'язково помийте руки й обличчя милом, рот прополощіть чистою водою.

3.4. Протруєння й зберігання протруєного насіння

3.4.1. При розміщенні протруювача насіння у приміщенні перед початком робіт включіть місцеву й загальну припливно-витяжну вентиляцію.

3.4.2. Насіння протрують тільки на справних агрегатах і в машинах заводського виробництва (АПЗ-10, АПС-4А, ПС-10, ПСШ-5, "Мобитокс-Супер", "Гуматокс С" тощо), які виключають вібрацію й розпилювання пестицидів в атмосферу. Не протрують насіння шляхом ручного перелопачування й перемішування.

3.4.3. У випадку зависання насіння або пестицидів із плівкоутворюючими препаратами в бункерах зупиніть протруювач і за допомогою спеціальних лопаток усуньте зависання.

3.4.4. Постійно слідкуйте за роботою зерноавантажувача, не допускайте перевантаження бункера протруювача насінням, дотримуйтесь пропорції насіння і робочого розчину, що подаються у змішувальний барабан.

3.4.5. Не допускайте відведення змивних вод у водойми без попереднього знешкодження.

3.4.6. Здійснюйте вологе протруєння посівного матеріалу з використанням плівкоутворюючих препаратів. Не допускайте сухого протруєння.

3.4.7. Протруєне насіння затарюйте в мішки (щільна тканина, паперові або поліетиленові).

3.4.8. Не використовуйте протруєне зерно для харчових цілей, на годівлю домашнім тваринам і птиці, не промивайте, не провітрюйте, не очищайте від пестицидів, а також не змішуйте його з непротруєним.

3.4.9. Завантаження протруєного насіння проводьте тільки в щільно пригнані до вивантажувальних устроїв мішки з міцних, непроникних для пестицидів матеріалів або завантажувачі сівалок. На мішках повинен бути напис стійкою фарбою "ОТРУТНЕ" або "ПРОТРУЄНО".

3.4.10. Не допускайте пересипання розфасованого протруєного насіння в іншу тару.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. При позмінній роботі передайте залишки пестицидів, агрохімікатів наступній зміні. Зробіть про це запис у книзі обліку. Не залишайте протравлене насіння без охорони. Після закінчення робіт здайте залишки пестицидів на склад, а також зробіть запис у книзі обліку й видатку.

4.2. Знешкодьте приміщення та майданчик, де виконувались роботи, а також обладнання, апаратуру, інструмент, транспорт і тару.

4.3. Знешкодження виконуйте з використанням засобів індивідуального захисту на спеціально обладнаних майданчиках на відкритому повітрі або у приміщеннях, які мають витяжну вентиляцію з механічним спонуканням.

4.4. Під час прибирання приміщень, забруднених пестицидами, користуйтеся розчином кальцинованої соди (200 г соди на відро води), потім 10 % розчином хлорного вапна.

4.5. Ділянки землі, які забруднені пестицидами, знешкоджуйте хлорним вапном з обов'язковим переорюванням або перекопуванням.

4.6. Тару з-під пестицидів та агрохімікатів, яка звільнилась, здайте на склад з подальшим вирішенням питання щодо її знешкодження, повторного використання за призначенням.

4.7. Засоби індивідуального захисту знімайте в такій послідовності: не знімаючи з рук, вимийте гумові рукавички в 3 - 5 % розчині кальцинованої соди або у розчині вапняного молока і обмийте їх водою, після чого зніміть чоботи, комбінезон (очистіть його від пилу шляхом струшування або вибивання), зніміть захисні окуляри і респіратор. Повторно промийте гумові рукавички, не знімаючи з рук, у знешкоджувальному розчині, а потім у воді і зніміть їх.

4.8. Промийте гумову частину респілятора (протигаза) теплою водою з милом, продезінфікуйте ватним тампоном, змоченим у спирті або 0,5 % розчині марганцевокислого калію, потім ще раз обмийте в чистій воді і висушіть при температурі 30 - 35° С.

4.9. Приведіть у порядок спецодяг і засоби індивідуального захисту, здайте їх на зберігання.

4.10. Прополощіть порожнину рота і носа, помийте руки й обличчя теплою водою з милом, при можливості прийміть душ.

4.11. Не зберігайте засоби індивідуального захисту в одному приміщенні з пестицидами.

4.12. Повідомте керівника робіт про виявлені недоліки, помічені у процесі роботи, і вжиті заходи до їх усунення.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. Під час роботи з пестицидами й консервантами при з'явленні тріщин у ємкостях, резервуарах, трубопроводах, пошкодженні гумових шлангів, порушенні герметичності виключіть насос і двигун змішувального апарату.

Якщо усунути несправність власними силами не можете, повідомте керівника робіт.

Розлиті на землю пестициди, консерванти обробіть хлорним вапном і перекопайте.

5.2. Якщо під час роботи з пестицидами, агрохімікатами й консервантами трапилось порушення захисних властивостей засобів захисту органів дихання, терміново зупиніть обладнання, вийдіть із зони проведення хімічних робіт.

5.3. При виникненні пожежі викличте пожежну команду, повідомте керівництво і приступіть до ліквідації осередку загорання згідно з інструкцією про заходи пожежної безпеки.

5.4. При виникненні пожежі у виробничому приміщенні відключіть систему вентиляції, повідомте пожежну охорону, керівника робіт і прийміть участь у ліквідації пожежі.

5.5. Під час гасіння пожежі вилучіть із зони можливого попадання води пестициди, взаємодія з водою яких недопустима (фосфід цинку тощо), або, в крайньому випадку, закрийте брезентом, засипте піском, землею.

5.6. Особливих заходів дотримуйтесь під час гасіння пестицидів, які затарені в металеві бочки, барабани, каністри, які від надмірного тиску при підвищенні температури можуть вибухнути, розлитися на великі відстані.

5.7. Гасіння локальних вогнищ загорання пестицидів виконуйте у протигазах із коробками, які мають фільтр.

5.8. Аміачну селітру, що загорілась на складі, гасіть великою кількістю води у протигазах із коробками марки "В" і "М".

5.9. При появі напруги на металевих частинах машин, обладнанні у складах або приміщеннях необхідно припинити роботу (відключити їх) і повідомити про це чергового електрика або керівника робіт.

ПОГОДЖЕНО
листом Національного НДІ охорони
праці
від 1 вересня 1999 р. N 158

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Мінагропрому України
від 15 грудня 1999 р. N 368

ПРИМІРНА ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ПІСЛЯЗБИРАЛЬНОЇ ДОРОБКИ ЗЕРНА ПІ 2.0.00-083-99

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. До роботи машиністом (оператором) зерноочисно-сушильних комплексів і пересувних зерносушарок допускаються особи не молодше 18 років, які пройшли навчання з обслуговування і безпечної експлуатації цих агрегатів та попереднє навчання й перевірку знань із питань охорони праці і мають про це відповідне посвідчення.

Машиністи (оператори) з обслуговування електрифікованих комплексів, агрегатів та машин повинні мати відповідну кваліфікаційну групу з електробезпеки.

До ручних робіт на токах (підгрібання зерна до завантажувальних транспортерів машин, перелопачування буртів зерна, очищення прямиків норій, затарювання зерна, завантаження у транспортні засоби тощо) допускаються особи, які навчені безпечним способам виконання робіт і пройшли інструктаж з охорони праці.

1.2. Узгоджуйте з безпосереднім керівником чітке визначення меж Вашої робочої зони. Не допускайте знаходження сторонніх осіб у робочій зоні.

1.3. До роботи приступайте у спецодязі, упевнившись, що він не має пошкоджень, елементів, які звисають, не прилягають і можуть бути захоплені деталями, що рухаються й обертаються.

Якщо під час роботи виділяється багато пилу, то захищайте органи дихання респіратором типу "Лепесток", а органи зору - окулярами захисними ПО-2.

1.4. Не приступайте до роботи у стані алкогольного, наркотичного або медикаментозного сп'яніння, у хворобливому або стомленому стані.

1.5. Куріть тільки у спеціально відведених і обладнаних для цих цілей місцях.

1.6. Не працюйте несправним інструментом і пристосуваннями, не використовуйте їх не за призначенням, а також не користуйтеся сторонніми предметами.

1.7. Перед вживанням їжі вимийте руки з милом, витріть їх чистим рушником або висушіть повітрям.

1.8. Не відпочивайте на буртах зерна.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБІТ

2.1. Для машиністів (операторів) зерноочисних і сортувальних машин і зерноавантажувачів

2.1.1. Отримайте від керівника робіт завдання.

2.1.2. Одягніть спецодяг та засоби індивідуального захисту (не переодягайтесь поблизу обертових або рухомих деталей і механізмів машин і обладнання).

2.1.3. Проведіть технічне обслуговування згідно з інструкцією заводу-виготовлювача.

2.1.4. Пересувні машини й обладнання встановіть на току так, щоб вітер відносив пил із робочої зони.

2.1.5. Перевірте наявність і справність захисних огорожень приводів робочих органів, наявність захисних (запобіжних) решіток на завальних ямах та приймальних бункерах.

2.1.6. Забезпечте захист струмопідвідних проводів і кабелів до електрифікованих машин і установок від механічних пошкоджень або підвісьте їх на висоту, недоступну для пошкодження машинами та торкання людьми.

2.1.7. Перевірте надійність кріплення й наявність заземлення електрообладнання машин і пультів керування ними. Не приступайте до роботи на машинах з відчиненими дверцятами пультів керування, знятих кришках магнітних пускачів та іншої електроапаратури.

2.1.8. Перед включенням зерноочисної машини переконайтесь, що нікому із присутніх біля машини не загрожує небезпека від рухомих частин і механізмів.

2.1.9. Випробуйте роботу машини на холостому ходу, виявлені недоліки усуньте.

2.1.10. Під час готування машин до роботи на пульті керування вивісьте плакат "Не включати! Працюють люди!".

2.2. Для машиністів (операторів) зерноочисних агрегатів і зерноочисно-сушильних комплексів

2.2.1. Переконайтесь, що у приміщенні пульта керування агрегатом, комплексом є:

- запас запобіжників і сигнальних ламп;
- набір інструментів;
- показчик напруги;
- комплект захисних засобів;
- аптечка;
- інструкція з охорони праці.

2.2.2. Переконайтесь у відсутності зерна у напрямках норій. У випадку його виявлення повідомте керівника робіт і з допомогою виділених допоміжних працівників приберіть його.

2.2.3. Огляньте робочі органи машин і при виявленні недоліків усуньте їх.

2.2.4. Перевірте затяжку болтових з'єднань, при необхідності затягніть їх.

2.2.5. Перевірте натяг ківшової стрічки норії, ланцюгових і пасових передач, а також правильність центрування ківшової стрічки на барабанах.

2.2.6. Огляньте струмопровідні кабелі (проводи) і переконайтесь, що ізоляція не пошкоджена. У випадку виявлення пошкодження ізоляції викличте електрика.

2.2.7. Перевірте справність перил стаціонарних драбин і площадок.

2.2.8. Переконайтесь у тому, що люк у підлозі для доступу в бункер - накопичувач зерна замкнений на замок.

2.2.9. Переконайтесь, що є в наявності й справності евакуаційна й переносна драбини.

2.3. Для машиністів (операторів) пересувних зерносушарок

2.3.1. Пересувну зерносушарку встановлюйте на віддалі не менше 20 м від зерноскладу.

2.3.2. Огляньте робоче місце. Майданчик повинен бути рівним, чистим, без вибоїн і розсипаного зерна, підходи до машини повинні бути вільними.

2.3.3. Огляньте струмопідвідний кабель до сушильної машини. Він повинен бути захищений від механічних пошкоджень або надійно підвішений на стійких опорах на недоступній для людей і транспортних засобів висоті.

2.3.4. Перевірте заземлення. Переконайтесь у тому, що заземлюючі проводи не обірвані і забезпечений надійний контакт їх з корпусом машини.

2.3.5. Перевірте систему подавання палива до форсунки. Переконайтесь у герметичності з'єднань паливопроводів.

2.3.6. Огляньте топку. На ній не повинно бути сторонніх предметів. Переконайтесь в тому, що теплоізоляція справна, у внутрішній порожнині на поду немає підтікання палива, оглядові отвори оснащені самозакриваючими кришками, мембрани вибухових клапанів заводського виготовлення (є клеймо).

2.3.7. Огляньте контрольно-вимірну апаратуру і переконайтесь у її справності. При виявленні несправностей апаратури повідомте про це відповідальну особу.

2.3.8. Перевірте справність системи запалювання й приладу контролю факела.

2.3.9. Не експлуатуйте сушарку без обладнання топки засобами контролю температури агента сушіння й наявності факела в топці. Невиконання цих умов може привести до вибуху.

2.3.10. Переконайтесь у наявності захисних екранів (сіток), що огорожують повітроводи теплоносія, відкриті місця зерносушарок, а також місця, які призначені для ремонтно-обслуговуючих робіт.

2.3.11. Перевірте наявність первинних засобів пожежогасіння.

2.3.12. Перевірте роботу сушильної машини на холостому ходу. Уключіть привід тільки після того, як переконаєтесь в тому, що включення машини нікому не загрожує. Перевірте, чи нема сторонніх шумів, вібрації й запаху горілого. При виявленні несправностей зупиніть машину і сповістіть керівнику робіт. Перевірте наявність спеціальних гаків для відкривання оглядових отворів.

2.4. Для робітників, які виконують ручні роботи під час доробки зерна

2.4.1. Перевірте справність ручного інструменту (дерев'яних лопат, вил, граблів, пристосувань для очищення робочих органів машин тощо). Держаки ручного інструменту повинні бути виготовлені із сухого дерева твердих і в'язких порід (клен, дуб, в'яз, горобина тощо). Поверхня держака повинна бути гладкою, без тріщин, сучків, задирок із поздовжнім розміщенням волокон по всій довжині.

2.4.2. Роботу проводьте згідно з одержаним завданням і технологією. Не працюйте в бункерах і завальних ямах без дозволу керівника робіт і організації контролю (страхування).

2.4.3. Перевірте справність пристроїв для закривання бортів на кузові транспортного засобу.

2.4.4. Перевірте наявність і справність драбин-стрем'янок. Щаблі повинні бути без тріщин, сухі. Нижні кінці переносних драбин повинні мати пристрої, які виключають можливість самовільно змінювати відстань між опорами.

2.4.5. Переконайтесь, що в робочій зоні відсутні сторонні предмети й сміття.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1. Для машиністів (операторів) зерноочисних і сортувальних машин і зерноавантажувачів

3.1.1. Перед включенням машин переконайтесь, що поблизу машин відсутні люди, і подайте звуковий сигнал.

3.1.2. Не працюйте зі знятими огороженнями пасових і ланцюгових передач трієрних циліндрів та інших обертових частин зерноочисних машин, муфт, блоків натяжних пристроїв, місць набігання полотен транспортерів на барабани, опорних роликів і роликів нижньої гілки стрічки в зонах робочих місць, а також рухомих частин машин і механізмів, що знаходяться в місцях, вільних для доступу.

3.1.3. Усувайте пошкодження, проводьте очищення машини від зерна й домішок, мащення й регулювання тільки при виключеному рубильнику, відключеному штепсельному з'єднанні і зупиненій машині.

3.1.4. Під час обслуговування й очищення вузлів машин і електрообладнання, що знаходяться високо, користуйтеся розсувною або переносною драбиною з опорними наконечниками, що

виключають можливість сковзання її по підлозі (землі, площадці тощо).

3.1.5. При переміщенні самопересувних машин не допускайте натягу живильного кабелю, а також наїзд на нього.

3.1.6. Під час зміни місця роботи зерноочисних і сортувальних машин, навантажувачів зерна та іншого пересувного обладнання від'єднуйте від силової шафи живильний кабель.

3.1.7. Очищайте решета спеціальною щіткою.

Регулювання щіток проводьте тільки після зупинки машини.

3.1.8. При обслуговуванні решітних станів зерноочисних машин не ставайте на раму щіткового механізму.

3.1.9. Під час роботи зерноочисних машин зерно й відходи прибирайте зі скатних дощок і лотків спеціальними скребками з довгими ручками.

3.1.10. Не чистіть руками осадові камери аспіраційних улаштувань через оглядові люки. Цю роботу виконуйте після повної зупинки машини.

3.1.11. Не допускайте накопичення пилу, відходів соломи, зернових решток і іншого сміття біля машин, в робочій зоні.

3.2. Для машиністів (операторів) під час обслуговування транспортерів для переміщення зерна

3.2.1. Під час роботи транспортера не ставайте на раму машини, не відкривайте кришки люків кожуха.

3.2.2. Для очищення шнеку, що забився зерном, зупиніть машину і відкрийте кришки кожуха.

3.2.3. Переміщуйте транспортери по території току із швидкістю не більше 5 км/год., уникаючи їх перекидання. Не знаходьтесь у цей час поруч із транспортером.

3.2.4. При переміщенні транспортерів їхні поворотні скребкові частини встановлюйте паралельно ходовим колесам.

3.2.5. Під час переміщення транспортерів вручну не ставайте збоку.

3.3. Для машиністів (операторів) зерноочисних агрегатів, зерносушильних комплексів і пересувних зерносушарок

3.3.1. Перед початком роботи зерносушарки переконайтесь в тому, що пуск її нікому не загрожує, подайте попереджувальний сигнал.

3.3.2. В передпусковий момент пуску сушарок, які працюють на рідкому паливі, продуйте топку повітрям і слідкуйте за тим, щоб не було подачі палива до моменту запалювання свічок. Не допускайте розпалювання топки факелом. Недотримання цих вимог може призвести до вибуху.

3.3.3. Для розпалювання топок зерносушарок, які працюють на твердому паливі, застосовуйте дерев'яні стружки, тріски, соломку, папір. Не застосовуйте легкозаймисті рідини. Запас твердого палива у приміщенні сушильного пункту не повинен перевищувати добової потреби.

3.3.4. Не залишайте без нагляду працююче обладнання зерносушильного пункту.

3.3.5. Під час роботи сушарки здійснюйте контроль за температурою зерна шляхом відбору проб через кожні дві години. При нагріванні зерна вище допустимих значень температури знизьте температуру теплоносія.

3.3.6. Очищайте машини, обладнання, майданчики, робочі приміщення від пилу, зернових відходів і соломи не менше двох разів за зміну. Сміття й відходи відносьте у спеціально відведене місце, безпечне в пожежному відношенні.

3.3.7. Ремонт зерносушарок проводьте тільки після їхньої повної зупинки й охолодження нагрітих частин до температури не вище 45° С.

3.3.8. Під час знаходження працівника в зерносушильному апараті або в нижньому бункері щільно закрийте засувки для впускання й випускання зерна.

З метою попередження випадкового відкривання засувки або включення вентилятора на пускових улаштуваннях електродвигунів і на засувках вивісьте попереджувальні написи: "Не відкривати, працюють люди!", "Не включати, в сушильному відділенні працюють люди!".

3.3.9. При обслуговуванні топки, що працює на твердому паливі, для видалення шлаку з колосникової решітки користуйтеся різакми та іншими пристосуваннями, що забезпечують безпеку цих робіт. Шлак вигрібайте в металевий ящик із кришкою і після охолодження вивозьте із приміщення.

3.3.10. Для запобігання опікам не заливайте водою видалений з топки шлак. Під час обслуговування топки працюйте в захисних окулярах і рукавицях.

3.3.11. При технічному обслуговуванні зерносушарок усуньте тріщини й нещільності, щоб виключити можливість проникання топкових газів у виробничі приміщення.

3.3.12. Під час відкривання оглядових отворів знаходьтеся від них на віддалі витягнутої руки. Відкривання кришок оглядових отворів здійснюйте спеціальними гаками.

3.3.13. Не включайте машину в роботу, якщо зняті захисні обладнання, несправні контрольно-вимірвальні прилади.

3.3.14. Не залишайте працюючу машину без нагляду.

3.4. Для працівників, які виконують ручні роботи під час доробки зерна

3.4.1. Виконуйте вказівки тільки керівника робіт.

3.4.2. Не підгрібайте руками зерно до завантажувальних транспортерів зерноочисних і сортувальних машин, робочих органів навантажувачів, транспортерів тощо. Для роботи використовуйте тільки інструмент (лопати, граблі, совки).

3.4.3. Не переступайте через неогорожені ланцюги скребкових завантажувальних транспортерів машин.

3.4.4. Не спускайтеся в бункери-накопичувачі, завальні ями (приймальні бункери) для розрівнювання зерна або зернових відходів, а також для відпочинку в них.

3.4.5. Очищення прямих заглиблених норій з метою запобігання отруєнню газами, що накопичуються в них, проводьте бригадою не менше 2 осіб під наглядом керівника робіт із використанням ЗІЗ, страхувального пояса і шнура.

3.4.6. Не виходьте на борт зерна висотою більше 1,5 м і не переміщайтесь по ньому з метою запобігання попаданню в сипуче середовище.

- 3.4.7. Для обвалювання склепінь зерна використовуйте спеціальні скребки з ручками такої довжини, щоб знаходитись на безпечній віддалі від призми обвалення насипу і виключити можливість бути засипаним зерном.
- 3.4.8. При в'їзді автомашин у склад для завантаження або розвантаження не знаходьтесь у дверному отворі і поблизу машин.
- 3.4.9. Ручне завантаження запакованого зерна здійснюйте у транспортні засоби із заглушеним двигуном і поставлених на ручне гальмо.
- 3.4.10. Відкривайте й закривайте борти транспортного засобу вдвох, при цьому знаходьтесь збоку бортів.
- 3.4.11. При завантаженні мішків знаходьтесь збоку вантажу, що подається, при цьому один або два працівники (залежно від ваги вантажу) повинні знаходитись в кузові транспортного засобу і приймати вантаж.
- 3.4.12. Слідкуйте, щоб мішки не перевищували рівня бортів.
- 3.4.13. При переїздах автомобіля не знаходьтесь у кузові, не сидіть на мішках і бортах кузова, не переїжджайте на підніжках і на даху кабіни, не сідайте і не сплигуйте на ходу.
- 3.4.14. Для піднімання (спускання) у кузов (із кузова) транспортного засобу користуйтеся розсувною драбиною.
- 3.4.15. Розрівнюйте зерно в кузові шляхом переміщення транспортного засобу.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Відключіть двигуни машин агрегату, комплексу в зворотній послідовності їхнього включення.
- 4.2. Очистіть машини, обладнання, майданчики, робочі приміщення від пилу, зернових відходів і солом'яних решток, сміття віднесіть у спеціально відведене місце.
- 4.3. Топки, що працюють на рідкому паливі, зупиніть шляхом перекриття подачі палива, а на твердому - згідно з вимогами пункту 3.3.11 цієї Інструкції.
- 4.4. Приберіть робоче місце. Очистіть інструмент, інвентар, пристрої і покладіть у відведене місце. Приведіть у порядок спецодяг і засоби індивідуального захисту і здайте їх на зберігання.
- 4.5. Помийте руки й обличчя теплою водою з милом.
- 4.6. При здачі зміни повідомте змінника про технічний стан обладнання і розкажіть про особливості роботи.
- 4.7. Повідомте керівника про всі помічені недоліки у процесі роботи і вжиті заходи для їх усунення.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1. При зриві факела в топці терміново зупиніть подачу палива, усуньте несправність і після продувки топки повітрям протягом 10 - 15 хвилин приступайте до повторного розпалювання.
- 5.2. Зупиніть машину при електроударі, з'явленні стороннього шуму, вібрації, запаху горілого, іскор і полум'я з випускного отвору вентилятора сушильної камери і загорянні зерна в сушильній камері. Зупинку машини починайте з припинення подавання палива до форсунки.

- 5.3. При появі напруги на корпусі машини терміново відключіть загальний рубильник. Викличте чергового електромонтера. Усі пошкодження електроприводів, пульта управління, силової й освітлювальної мереж повинен усувати тільки електромонтер.
- 5.4. При враженні працівника електричним струмом як можна швидше звільніть потерпілого від його дії (тривалість дії струму визначає тяжкість травмування), для цього негайно відключіть рубильник чи інший пристрій.
- 5.5. При неможливості швидкого відключення електроустановки вживіть заходів для звільнення потерпілого від струмоведаючих частин, користуючись мотузкою, палицею, дошкою чи іншими сухими діелектричними предметами, або відтягніть потерпілого за одягу (якщо вона суха і відстає від тіла), наприклад за поли піджака, за комір, при цьому уникайте дотику з оточуючими металевими предметами й частинами тіла потерпілого, не покритих одягом.
- 5.6. Якщо потерпілий торкається проводу, який лежить на землі, то перш ніж підійти до нього, положіть собі під ноги суху дошку, згорток сухої одягу або суху, що не проводить електричний струм підставку і відокремте провід від потерпілого за допомогою сухої палиці, дошки. При цьому рекомендується діяти по можливості однією рукою.
- 5.7. Якщо потерпілий судорожно стискає в руці один струмоведаючий елемент (наприклад, провід), відокремте потерпілого від землі (просуньте під нього суху дошку, відтягніть ноги від землі мотузкою або за одягу).
- 5.8. Якщо нема можливості відокремити потерпілого від струмоведаючих частин чи вимкнути електроустановку від джерела живлення, то перерубайте провід сокирою із сухим дерев'яним держакком або перекусіть їх інструментом з ізолюваними ручками. Перерубуйте й перекушуйте кожний провід окремо. Можна скористатися і неізолюваним інструментом, тільки необхідно обгорнути його ручки сухою вовняною або прогумованою тканиною.
- 5.9. При зриві факела в топці терміново зупиніть подачу палива, усуньте несправність і після продувки топки повітрям протягом 10 - 15 хвилин приступайте до повторного розпалювання.
- 5.10. В разі виникнення пожежі на стаціонарних об'єктах, викличте пожежну команду, повідомте керівництво і приступіть до ліквідації осередку загоряння згідно з вимогами інструкції про заходи з пожежної безпеки.
- 5.11. При виникненні пожежі на електроустановках у першу чергу необхідно повідомити про це в пожежну охорону, відповідального за електрогосподарство, керівника робіт.
- 5.12. При виникненні пожежі в самій електроустановці чи поблизу неї, в першу чергу до прибуття пожежників, вимкніть електроустановки з мережі. Якщо це неможливо, спробуйте перерізати проводи (послідовно по одному) інструментом з ізолюваними ручками.
- 5.13. У випадку загоряння зерна погасіть топку, виключіть вентилятори і вивантажувальні пристрої, закрийте випускні заслінки і, не зупиняючи подачі вологого зерна, відкрийте люки дифузорів, виявивши осередок загоряння, через вікно короба спробуйте витягнути його із шахти. Якщо осередок загоряння усунути не вдається, включіть розвантаження на максимальну продуктивність, а осередки загоряння зерна гасіть водою й усувайте з основного потоку зерна. Після розвантаження всього зерна ретельно очистіть стінки камери й поверхню коробів від нагару.
- 5.14. При загорянні одягу постарайтесь зняти її або накрийте палаючу ділянку щільною матерією, при можливості занурте у воду.

ПОГОДЖЕНО
листом Національного НДІ охорони
праці
від 1 вересня 1999 р. N 158

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Мінагропрому України
від 15 грудня 1999 р. N 368

ПРИМІРНА ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ЗАГОТІВЛІ КОРМІВ ПІ 2.0.00-084-99

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. В даній Примірній інструкції викладені вимоги безпеки під час виконання таких робіт: косінні вручну; допоміжних роботах під час роботи кормозбиральних машин; скиртуванні; штучному сушінні та закладанні сіна на зберігання; силосуванні.
- 1.2. Виконуйте тільки ту роботу, яка Вам доручена відповідним нарядом (крім екстремальних та аварійних ситуацій), не передоручайте її іншим особам.
- 1.3. Не приступайте до роботи у стані алкогольного, наркотичного або медикаментозного сп'яніння, в хворобливому або стомленому стані.
- 1.4. Узгоджуйте з керівником виробничої ділянки чітке визначення меж Вашої робочої зони, не допускайте перебування сторонніх осіб у робочій зоні.
- 1.5. До роботи приступайте у спецодязі, упевнившись, що він не має пошкоджень, звисаючих, не прилягаючих елементів, які можуть бути захоплені деталями, що обертаються.
- 1.6. Протягом зміни слідкуйте за самовідчуттям. Не примушуйте себе продовжувати роботу, відчуваючи стомленість, сонливість, раптові болі. Припиніть виконання роботи, використайте медичні препарати з аптечки або зверніться по допомогу до присутніх осіб.
- 1.7. Під час роботи машин, обладнання, транспортерів, вентиляторів не допускайте пробуксовування пасів і торкання обертовими робочими органами захисних кожухів або корпусів агрегату, це може призвести до пожежі.
- 1.8. Під час грози відключайте електродвигуни від мережі живлення.
- 1.9. Не користуйтеся відкритим вогнем у місцях заготівлі, досушування і зберігання кормів у безпосередній близькості від них (ближче ніж 100 м).

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Косіння вручну

2.1.1. Перевірте стан ручної коси:

- допоміжна ручка повинна бути міцно закріплена на ручці-кісці на рівні пояса косаря;
- металеве кільце для з'єднання коси з ручкою-кіссям повинно бути достатньо міцним і відповідати розмірам нижнього кінця ручки-кісся і клину для кріплення коси;
- коса не повинна мати деформацій, тріщин і задирок. Лезо коси повинно бути правильно заточене.

2.1.2. Огляньте лезо коси. При значному затупленні коси поклепайте її молотком на спеціальній наковальні-бабці. Поверхня бійка бабки повинна бути злегка випуклою, гладкою, без задирок.

Заточування леза коси виконуйте спеціальним наждачним бруском або напилком. Наждачний брусок повинен мати довжину не менше 200 - 250 мм. Під час заточування коси держіть наждачний брусок (напилку) за ручку і не підводьте руку на небезпечну віддаль до леза коси. Напрямок руху бруска (напилка) повинен бути від руки до кінця бруска (напилка).

2.2. Допоміжні роботи під час роботи кормозбиральних машин

2.2.1. Огляньте свій робочий інструмент (вила, граблі). Він повинен бути справним, держачи рівними, з гладенькою поверхнею, без задирок.

2.2.2. Погодьте свої дії з трактористом-машиністом кормозбиральної машини.

2.3. Скиртування

2.3.1. До роботи по скиртуванню допускаються працівники, які пройшли медичний огляд та мають відповідний дозвіл на виконання робіт на висоті.

2.3.2. Огляньте драбини і впевніться в їх справності: сходинки драбин повинні бути врізані в тятиви; через кожні 2 м і на кінцях драбин повинні бути стяжні болти. Нижні кінці драбин повинні бути обладнані гострими металевими башмаками для запобігання сковзанню драбин по землі. З напису на бирці впевніться в тому, що термін чергового випробування драбини не пройшов (дерев'яні драбини випробовуються через 6 місяців, металеві - через 1 рік). Мотузьяні драбини повинні бути сухими, цілими, без порваних витків, східці міцно зрощені з тятивами.

2.3.3. Огляньте запобіжний канат і по напису на бирці впевніться в тому, що термін його чергового випробування не пройшов (канат випробовують не рідше ніж через кожні 6 місяців).

2.3.4. Перевірте наявність ломів, призначених для кріплення запобіжних канатів при закінченні скиртування. Лом повинен бути рівним, з гладенькою поверхнею, без задирок.

2.3.5. Перевірте наявність і справність засобів сигналізації (свистків і прапорців) для двостороннього зв'язку скиртоправа з трактористом-машиністом скиртокладу.

2.3.6. Огляньте робочий інструмент (вила, граблі). Він повинен бути справним, держачи рівними, з гладенькою поверхнею, без задирок.

2.4. Закладання сіна на зберігання

2.4.1. Огляньте укладач грубих кормів в складі для сіна і впевніться в справності привода, тросів, монорейки, упора, візка, кріплення грейфера і противаг.

2.4.2. При вкладанні кормів в склад сіна за допомогою стрічкових або пневмотранспортерів впевніться в їх справності згідно з інструкцією заводу-виготовлювача, а також перевірте наявність огорожень на рухомих частинах, цілісність кабелю, правильність натягу стрічки, відсутність на них сторонніх предметів тощо.

2.4.3. Огляньте спільно з електротехнічним персоналом обладнання сіносховищ, що вентиліюються, і впевніться:

- в справності і правильній установці повітророзподільної системи і вентилятора;
- в справності електричного кабелю, що живить вентиляційні установки та інше обладнання, а також що він захищений від пошкоджень або підвішений на висоту, недосяжну для дотику машин і людей. Не допускається знаходження кабелю у вологій землі без укладання його в трубу;

- в наявності огорожень на рухомих частинах електродвигуна, вентилятора і передавального механізму, а також решітки з вічками 50 x 50 мм на вхідному отворі вентилятора;

- в тому, що пускова (рубильники, вимикачі, магнітні пускачі тощо) і запобіжна апаратура в установках і механізмах закритого типу, електродвигуни, корпуси пускової, захисної і регулювальної апаратури, силових шаф, розподільчих щитів тощо заземлені (занулені).

2.5. Досушування сіна

2.5.1. До робіт по досушуванню сіна допускаються працівники, що мають право на обслуговування електроустановок.

2.5.2. Перевірте наявність та справність вентилятора, захисних огорожень, повітронагрівача, електродвигуна. Огляньте металевий повітропровід та брезентовий рукав.

2.5.3. Перевірте цілісність силового кабелю, заземлення корпусу електродвигуна, приладів для включення і відключення установки від електромережі, наявність діелектричних гумових рукавичок.

2.5.4. Перевірте справність нагрівальних елементів, наявність та справність термометрів, наявність та справність засобів пожежегасіння.

2.5.5. Огляньте робоче місце. Підходи до обслуговуючих агрегатів повинні бути рівними, не захищеними сторонніми предметами.

2.6. Силосування

2.6.1. Огляньте силосну траншею, приберіть сторонні предмети, що можуть заважати під час роботи.

2.6.2. Перевірте наявність і справність стягувальних пристроїв: сітки, брусів з тросами, обв'язувального троса з кільцями.

2.6.3. Переконайтесь, що конструкція тросового пристрою відповідає транспортному засобові.

2.6.4. Не допускайте кріплення тросів до стягуючих пристроїв за допомогою штирів або перехідних пристроїв, які не мають фіксаторів робочого положення (головок, шплінтів).

2.6.5. Огляньте стан площадки обслуговування, внутрішніх і зовнішніх поверхонь башти (стан штукатурки), стяжних кілець, драбин з огорожею, механізмів, кріплення тросів, люків, дверці купола.

2.6.6. Перевірте дату випробовування на міцність запобіжних канатів, справність спецодягу, спецвзуття, засобів індивідуального захисту - рятувальних поясів, касок, протигазів, запобіжних канатів, справність і працездатність вентиляції у башті.

2.6.7. Перевірте надійність кріплення пневмотранспортера до завантажувальної труби башти.

2.6.8. Перед закладкою сінажу у башту переконайтесь у відсутності людей у башті.

2.6.9. Перед підйомом завантажувача під купол башти підніміть його над підлогою на достатню висоту і перевірте стан лебідки, триноги, блоків; відрегулюйте натяг запобіжного тросу триноги. Під час підйому проводьте нагляд з верхньої площадки обслуговування.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Косіння вручну

3.1.1. Під час косіння вручну біля робочої зони в радіусі 5 м не повинно бути людей.

3.1.2. Величину захвату косою рослинної маси порівнюйте з опором рослинності, що скошуєте, і рельєфом поля (луки).

3.1.3. Уважно слідкуйте за мікрорельєфом поля (луки), щоб уникнути удару коси по сторонніх предметах (камінці, пеньки, металеві предмети тощо) і не загнати косу в землю; це може призвести до поломки коси і травмування працівника.

3.1.4. В перервах коси складайте (вішайте, ставте) у спеціально відведених місцях.

3.1.5. Під час переходу з косою на плечі витримуйте відстань від працівника, що йде попереду, не менше ніж 5 м. Перед поворотом упевніться, що нікого не зачепите косою.

3.1.6. Не очищайте лезо коси пальцями, виконуйте це пучком трави з тильної частини коси.

3.2. Допоміжні роботи під час роботи кормозбиральних машин

3.2.1. Під час подавання сіна (соломи) вилами у прес-підбирач, працюючий стаціонарно, розміщуйтеся на безпечній відстані від нього. Подавайте сіно (солому) добре насадженими вилами. Вила під час подавання не повинні доходити до підбирача на небезпечну віддаль.

3.2.2. Не проштовхуйте руками сіно (солому) у приймальну камеру і в підбирач.

3.2.3. У процесі роботи тюкоукладача будьте обережні, знаходячись біля робочих ланцюгів підбирача і поперечного конвеєра.

3.2.4. Приймаючи тюки, слідкуйте за роботою поперечного транспортера, тюки приймайте і перекладайте тільки в рукавицях.

Не проштовхуйте тюки в підбирач тюкоукладача на ходу.

3.2.5. Перекладання зв'язуючого ряду і ручне укладання тюків, що впали, здійснюйте тільки при зупиненому агрегаті і виключеному валу відбору потужності трактора.

3.2.6. Перед вивантаженням штабелю на землю впевніться у відсутності людей у небезпечній зоні. Під час вивантаження не поправляйте штабель вручну. Перед перекиданням порожньої платформи-накопичувача відкрийте передню решітку.

3.2.7. Під час роботи транспортувальника (підйом, опускання штабеля) не знаходьтеся у безпосередній близькості від машини.

3.2.8. Під час обслуговування транспортувальника платформу опустіть. Не працюйте навіть під частково піднятою платформою.

3.2.9. Транспортні засоби не повинні під'їжджати до кормозбиральних машин під час завантаження на ходу на відстань не менше 1,5 м.

3.2.10. Не допускається знаходження в кузовах транспортних засобів людей під час їхнього завантаження подрібненою масою.

3.2.11. Під час завантаження тюків у транспортний засіб вручну розміщуйтеся не ближче 1 м від борта кузова. Тюки подавайте, з одного боку, не допускаючи травмування осіб, що приймають вантаж.

3.2.12. Під час укладання тюків у штабелі або в кузовах транспортних засобів не підходьте до країв на відстань менш ніж 1,5 м.

3.2.13. При укладанні тюків за допомогою стрічкових транспортерів не піднімайтесь і не спускайтесь на (по) стрічці транспортера.

3.2.14. Для підйому на транспортний засіб або штабель і спуску з них використовуйте приставні або мотузяні драбини.

3.3. Скиртування

3.3.1. Під час роботи на скирті знаходьтеся на відстані не менш ніж 1,5 м від її краю.

3.3.2. При вкладанні скирти, починаючи з висоти 2 м, влаштуйте навколо неї запобіжну подушку із сіна (соломи) шириною не менше 2 м і висотою 1 м.

3.3.3. При подачі сіна (соломи) скиртокладом на скирту знаходьтеся не ближче 3 м від грабельної решітки.

3.3.4. Під час роботи вилами дотримуйтеся дистанції до інших скиртоправів не менше 3 м.

3.3.5. Піднімайте інструмент на скирту (спускайте з неї) тільки за допомогою мотузки. Перед підйомом (спуском) упевніться, чи надійно інструмент закріплений до мотузки.

3.3.6. Для підйому (спуску) на скирту використовуйте приставні або мотузяні драбини, які повинні бути закріплені у верхній частині запобіжним канатом, кінець якого перекинутий через скирту і прикріплений до металевого лома, загнаного в нижню частину скирти на глибину не менш ніж 2 м.

3.3.7. Перед підйомом (спуском) на скирту впевніться в надійності закріплення драбини і страховки (потягніть кілька разів запобіжний канат).

3.3.8. Підйом (спуск) на скирту здійснюйте тільки за дозволом старшого скиртоправа.

3.3.9. Під час скиртування сіна (соломи) дотримуйтеся наступних вимог:

- одночасно на скирті повинно бути не більше 6 працівників;
- не дозволяється виконувати роботу під час грози, при силі вітру більш 6 м/с, в темну пору доби;
- не дозволяється знаходитися під грабельною решіткою або кігтями скиртокладу, які розкриваються;
- не дозволяється скидати сіно (солому) вручну з грабельної решітки;
- не дозволяється під час обідньої перерви знаходитися на скирті;
- не скидайте зі скирти і не залишайте на ній інструмент;
- не підходьте до волокуші ззаду і збоку на відстань менше довжини тросу між волокушею і трактором;
- не сідайте на солому, що переміщується волокушею.

3.4. Закладання сіна на зберігання

3.4.1. Огляд і очистку вентиляційних каналів сіносховищ з примусовим вентиляванням проводьте під наглядом допоміжного працівника.

3.4.2. У разі виявлення несправностей в електрообладнанні відключіть обладнання і викличте електрика.

3.4.3. При укладанні кормів у сіносховища дотримуйтеся вимог безпеки:

- про включення пневмотранспортера (транспортера), укладача грубих кормів попереджуйте працівників світловим або звуковим сигналом;

- завантажуйте транспортер, завантажувальний бункер, грейфер рівномірно, не допускайте перевантаження транспортера, грейфера, завантажувального бункера;
- не кладіть і не залишайте після ремонту на транспортері, в завантажувальному бункері, на грейфері інструмент і сторонні предмети;
- під час роботи обладнання сіносховищ не торкайтесь руками натяжних роликів, стрічок транспортерів, електродвигунів та інших рухомих частин;
- не поправляйте на ходу вантаж на стрічці транспортера;
- видалення предметів, що застрягли, проводьте після повної зупинки робочих органів машин і обладнання, електродвигунів і вентилятора;
- очищення пневмотранспортера проводьте через спеціальні люки, призначені для цих цілей;
- транспорт під час навантаження (вивантаження) кормів у (із) сіносховищ під монорейкою подавайте зі сторони приводу;
- під час роботи на укладачі грубих кормів працівник, що керує приводом візка і механізмом грейфера, повинен слідувати за сигналами працівника, який знаходиться в кузові транспорту і забезпечує захват вантажу грейфером.

3.4.4. Під час розбирання скирти і вивантаженні кормів із сіносховищ не допускайте утворення нависаючих козирків.

3.4.5. Слідкуйте, щоб у соломі (сіні), що подається на скирту, в завантажувальний бункер, на транспортер тощо, не було сторонніх предметів (камінці, дрючки тощо).

3.4.6. Працуйте в рукавицях і захисних окулярах, щоб запобігти пораненню рук, очей гострими кінцями соломи (сіна), а також засмічування очей.

3.5. Досушування сіна

3.5.1. Не включаєте в електричну мережу установку з несправною ізоляцією, із знятими захисними кришками.

3.5.2. Не доторкуйтесь до обірваних проводів або кабелів.

3.5.3. Не усувайте несправності під час роботи установки, не доторкайтесь до рухомих частин. Технічне обслуговування та ремонт вентилятора виконуйте при повній його зупинці і відключенні від електромережі згідно з інструкцією заводу-виробника.

3.5.4. Заміну нагрівальних елементів виконуйте при відключеній від електромережі установці.

3.5.5. Регулярно перевіряйте температуру у скирті, яка повинна бути не більше 36° С. Не допускайте перегріву установки. Установку з повітрянагрівачем розміщуйте від скирти на віддаль не менше 5 м.

3.6. Силосування

3.6.1. Під час маневрування транспортного засобу не можна стояти на його підніжках, бортах, причіпних пристроях тощо.

3.6.2. Для обслуговування трактора під час силосування виділяється не більше двох допоміжних працівників.

3.6.3. До трамбуючого трактора під час руху працюючі можуть наближатися не ближче 5 м по ходу і 2 м збоку.

Під час стягування маси працюючому слід знаходитись не ближче 2 м від бортів транспортного засобу.

3.6.4. Зчеплення тросових пристроїв з трактором слід проводити тільки після його повної зупинки і виключення передачі, при цьому спеціально виділений працівник, що проводить з'єднання троса з трактором, повинен знаходитись справа відносно положення тракториста.

3.6.5. Роботи по внесенню консервантів в силосну масу виконуйте не менше ніж двома працівниками.

3.6.6. При баштовому методі закладання силосу не можна знаходитись в башті при перервах подачі маси більше 2 годин. Після таких перерв і після знаходження башти в неробочому стані відновлення робіт можна проводити тільки після провітрювання башти протягом 2 годин, а потім проводити періодичне провітрювання протягом 15 - 20 хвилин.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Машини з приводом від електродвигуна відключіть від мережі.

4.2. Приведіть в порядок робоче місце. Очистіть інструмент, пристрої і покладіть у відведене місце.

4.3. Вимийте руки і обличчя теплою водою з милом або прийміть душ.

4.4. Повідомте керівника робіт про всі несправності, помічені в процесі роботи, і вжиті заходи до їхнього усунення.

5. ДІЇ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У випадку виникнення пожежі на стаціонарних об'єктах визвіть пожежну охорону, сповістіть керівника робіт і прийміть участь в ліквідації осередку загоряння.

5.2. При ураженні працівника електричним струмом як можна швидше вивільніть потерпілого від його дії (тривалість дії струму визначає важкість травмування), для цього швидко відключіть рубильник або інші пристрої.

5.3. При виникненні пожежі в електроустановках перший хто побачив пожежу, повинен сповістити про це пожежну охорону, відповідального за електрогосподарство, керівника робіт.

У випадку травмування працівника надайте йому першу долікарську допомогу, а потім викличте лікаря, якщо це неможливо, доставте потерпілого до медичного закладу.

ПОГОДЖЕНО
листом Національного НДІ охорони
праці
від 1 вересня 1999 р. N 158

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Мінагропрому України
від 15 грудня 1999 р. N 368

ПРИМІРНА ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ДОРОБКИ ТА ЗАКЛАДАННЯ НА ЗБЕРІГАННЯ ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ ПІ 2.0.00-085-99

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Ця Примірна інструкція призначена для працівників, зайнятих обслуговуванням ліній і машин по сортуванню, калібруванню та затарюванню плодоовочевої продукції, для перебиральників, що виконують роботу на цих лініях, машинах, для працівників, що займаються закладанням на зберігання плодоовочевої продукції.
- 1.2. Для обслуговування ліній і машин по сортуванню, калібруванню та затарюванню плодоовочевої продукції, до роботи по переробці на цих лініях і машинах, до закладання на зберігання овочів, картоплі та плодів допускаються особи, яким виповнилось 18 років, пройшли відповідне навчання і перевірку знань та вступний інструктаж з охорони праці.
- 1.3. До підсобних робіт допускаються особи, яким виповнилось 18 років і які пройшли вступний та первинний інструктаж з охорони праці.
- 1.4. Виконуйте тільки ту роботу, яка доручена керівником, і не передоручайте свою роботу іншим особам, не допускайте на своє робоче місце сторонніх осіб.
- 1.5. До роботи приступайте тільки у спецодязі, спецвзутті з використанням засобів індивідуального захисту.
- 1.6. Робітники повинні знати розташування засобів пожежегасіння і вміти ними користуватися. Не дозволяється використовувати пожежний інвентар для інших цілей.
- 1.7. Помітивши порушення правил техніки безпеки іншими робітниками, слід попередити їх про необхідність дотримуватись вимог з безпеки праці.
- 1.8. Не допускається скидання у побутову каналізацію технологічних розчинів, а також осадків із технологічних резервуарів при їх очищенні. Ці розчини повинні скидатись у спеціальні технологічні бочки для подальшої утилізації чи знешкодження.
- 1.9. Робоче місце повинно бути зручним для працівника, не обмежувати його дій, не бути захащеним.
- 1.10. Дотримуйтесь правил внутрішнього розпорядку. Відпочивайте в обідній час чи короточасних перервах тільки у спеціально відведеному для цього місці.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Обслуговування ліній та машин по сортуванню, калібруванню та затарюванню плодоовочевої продукції

- 2.1.1. Одягніть спецодяг і додаткові засоби індивідуального захисту.
- 2.1.2. Не дозволяється одягатися і роздягатися біля працюючого устаткування, користуватися непридатними засобами індивідуального захисту, використовувати їх не за призначенням.
- 2.1.3. Огляньте обладнання. Очистіть від налиплої землі і домішок ведучий і ведений барабани прийомних бункерів, транспортерів, вузлів сортувальних пристроїв, вивантажувальних люків накопичувальних бункерів тощо. Видаліть камінці з пазів роликів, ланцюгових передач, сторонні предмети з транспортерного полотна. Переконайтесь у відсутності на перебиральних столах, транспортерах і сортувальних улаштуваннях сторонніх предметів.
- 2.1.4. Перевірте наявність та справність перехідних містків через канави, ями, транспортери, захисні загородження. Мокру та слизьку підлогу слід посипати піском, тирсою.
- 2.1.5. Огляньте і перевірте запобіжні муфти електроприводів, правильність їх регулювання.
- 2.1.6. Перевірте зазор між полотном і дільником. Для запобігання захвату рукавиць зазор повинен бути не більше 10 мм.

- 2.1.7. Перевірте натяг пасів, ланцюгів приводу і транспортних стрічок. Не допускайте надмірного натягу стрічки, пасів і ланцюгів. Забороняється наварювати на барабани прутки, кутники тощо з метою збільшення тертя між стрічкою й барабаном.
- 2.1.8. Під час змащення вузлів машин слідкуйте, щоб не було підтікання мастильних матеріалів. Випадково пролиті на підлогу мастильні матеріали витріть ганчіркою, засипте піском і приберіть.
- 2.1.9. Перевірте наявність і надійність огорожень рухомих частин перебиральних столів і сортувальниць, місць набігання стрічок на барабани й ролики, ланцюгів на зірочки, пасів на шківів, а також надійність фіксації підвісних транспортерів ланцюгами.
- 2.1.10. Перевірте, щоб каналізаційні ями були зачинені чавунними чи бетонними кришками. Завалювати їх будь-якими матеріалами, сировиною, сміттям, тарою чи іншими предметами не дозволяється.
- 2.1.11. Під час заміни прийомного бункера на транспортері-підбирачі зіставляйте отвори кріпильних деталей тільки за допомогою борodka.
- 2.1.12. Перевірте цілісність ізоляції силового кабелю й надійність заземлення машини, обладнання лінії. У випадку виявлення механічних пошкоджень кабелю, проводки, пускової апаратури, рукояток управління підключати обладнання до мережі не дозволяється до усунення пошкоджень з наступною перевіркою.
- 2.1.13. Перевірте роботу обладнання на холостому ходу і переконайтесь у відсутності сторонніх шумів, вібрації, запаху горіння.

2.2. Робота перебиральників на лініях та машинах по сортуванню, калібруванню та затарюванню плодоовочевої продукції

- 2.2.1. Упевніться у відсутності на робочому місці сторонніх предметів, рослинних решток, бруду тощо.
- 2.2.2. Перевірте справність тари. На ній повинно бути клеймо, що вказує вантажопідйомність.
- 2.2.3. Перевірте наявність і справність лопат, чистиків для очищення транспортерів і роликів, штовхачів для проштовхування коренеплодів у бункері. Лопати, чистики, штовхачі повинні бути з гладенькими рукоятками, без тріщин і задирок.
- 2.2.4. Перевірте освітлення на робочому місці, роботу сигналізації.

2.3. Закладання на зберігання овочів і картоплі

- 2.3.1. Отримайте у керівника робіт дані про характер і особливості виконання робіт.
- 2.3.2. Огляньте робоче місце. Майданчик повинен бути рівним, очищеним від рослинних решток і сторонніх предметів (каміння, металу тощо). При роботі у нічний час перевірте освітлення.
- 2.3.3. Огляньте і надіньте спецодяг, спецвзуття і захисні окуляри.
- 2.3.4. Перевірте наявність і справність робочого інструменту та інвентарю (лопат, вил, чистиків, ножів, ножиць тощо) очистіть від залишків землі і технологічного продукту всі механізми і транспортери машин і ліній.
- 2.3.5. Перевірте захисні огороження всіх рухомих частин трансмісії (карданні, ланцюгові, пасові і зубчасті передачі тощо), що знаходяться на висоті менше 2,5 м від підлоги або поверхні робочого майданчика і знаходяться в зоні виконання робіт (обслуговування).

2.3.6. Наявність на майданчиках і у виробничих приміщеннях показників маршруту та швидкості руху транспортних засобів, швидкості в'їзду транспорту на платформу підіймача і його допустимої вантажопідйомності. Швидкість руху транспортних засобів повинна бути не більше 2 км/год.

2.3.7. Завантажування і навантажування овочів і картоплі в мішки, ящики й контейнери повинно бути механізованим.

2.3.8. Якщо при вивантаженні у транспортному засобі залишається частина овочів або картоплі, то їх видаляйте скребками або лопатою з подовженою ручкою, не піднімаючись у кузов.

2.4. Закладання на зберігання плодів

2.4.1. Отримати у керівника робіт дані про характер і особливості роботи, яку будете виконувати.

2.4.2. Перевірте наявність і надійність штучного освітлення виробничого приміщення (сховища, холодильника) при відсутності природного освітлення, а також наявність аварійного освітлення.

2.4.3. Перевірте наявність містків і спусків жорсткої й міцної конструкції для навантажування ящиків і контейнерів із плодами з автомобілів на платформи й рампи сховищ холодильників.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1. Обслуговування ліній та машин по сортуванню, калібруванню та затарюванню плодоовочевої продукції

3.1.1. При переміщенні розвантажувача додержуйтесь відстані між габаритом машини і будівельними конструкціями приміщення чи штабелем вантажів, вона повинна бути не менше 0,8 м.

3.1.2. При переміщенні машин, підйманні, опусканні, повороті стріли переконайтесь, щоб у робочій зоні не було сторонніх осіб.

3.1.3. При переміщенні машини, підйманні, опусканні, повороті стріли розвантажувача переконайтесь у безпеці його дій для оточуючих.

3.1.4. Не дозволяється проводити регулювальні роботи під бункером без установки під нього підставки.

3.1.5. Не робіть очищення, регулювання, ремонт, змащення на машині з піднятим бункером. Не робіть вмикання обладнання до мережі при виявленні пошкодження кабелю, проводки, не допускайте наїзду машини на живильний кабель.

3.1.6. При роботі розвантажувача, транспортера від вала відбору потужності (ВВП) трактора перевірте надійність кріплень карданного вала і наявності захисних кожухів.

3.1.7. Умикайте муфту транспортера тільки після включення ВВП. Вмикати муфту дозволяється тільки трактористу (оператору), який під час роботи агрегату повинен постійно знаходитись біля муфти.

3.1.8. При розвантаженні відходів чи продукції на землю переконайтесь у відсутності працюючих.

3.1.9. Не переступайте (не перелазьте) через карданну передачу.

3.1.10. Уважно стежте за ходом робіт і станом обладнання.

3.1.11. Забороняється залишати відчиненими дверці пульта управління обладнання.

3.1.12. При виконанні профілактичних, ремонтних, регулювальних і очисних робіт відключіть лінію від електромережі. На дверцях відключеного пульта управління повісьте табличку "Не вмикати - працюють люди!".

3.1.13. Переміщення машини проводиться під керівництвом оператора (механіка) по лінії. Не проводьте переміщення стаціонарних машин, не відключивши їх від струмоведучого дроту.

3.1.14. Перед запуском кантувача, а також перед поверненням кантувача в інше положення переконайтесь у відсутності людей чи обладнання в зоні повороту.

3.1.15. Не залишайте кантувач у проміжному положенні.

3.1.16. Повороти кантувача проводьте повільно, без ривків.

3.2. Робота перебиральників на лініях та машинах по сортуванню, калібруванню та затарюванню плодоовочевої продукції

3.2.1. При сортуванні викидайте некондиційну продукцію та інші відходи у транспортери чи в тару.

3.2.2. Проштовхуйте коренеплоди, які зависли в бункерах, спеціальними штовхачами.

3.2.3. Не дозволяється розрівнювати коренеплоди у засіках і буртах при працюючому обладнанні.

3.2.4. При пробуксовці транспортної стрічки, переповненого бункера чи транспортного засобу повідомте оператора (механіка) чи машиніста (оператора).

3.2.5. Чистити полотна транспортерів і вузлів машини тільки з дозволу машиніста (оператора).

3.2.6. При чистці поверхні підлоги будьте обережні біля рухомих частин обладнання.

3.2.7. При роботі у приміщенні з підвищеним умістом пилу в повітрі застосовуйте засоби захисту органів дихання.

3.3. Закладка на зберігання овочів і картоплі

3.3.1. Не знаходьтесь на шляху руху трактора до причіпної машини. З'єднуйте причіпний пристрій за командою тракториста тільки після повної зупинки трактора.

3.3.2. Монтаж (демонтаж) і пересування транспортерів подачі овочів і картоплі здійснюйте у відповідності з вимогами, викладеними у паспорті та інструкціях по експлуатації заводу-виготовлювача.

3.3.3. Тракторний причіп (автомобіль), поставлений для розвантаження, повинен бути надійно загальмованим, а двигун трактора заглушений.

3.3.4. Дотримуйтесь мінімальної відстані у приміщеннях для приймання й зберігання овочів і картоплі: між ящиками - 0,02 м; між піддонами й контейнерами - 0,05 - 0,1 м. Мінімальний їх відступ від стін і пристінних колон, приладів охолодження повинен бути: в наземних сховищах без штучного охолодження 0,4 - 0,6 м, а в інших сховищах - 0,3 м. Відстань між верхами штабеля і низом виступаючих несучих конструкцій або вентиляційних каналів - не менше 0,3 м.

Не захаращуйте тарою та іншими предметами проходи між стелажми і штабелями.

3.3.5. Укладайте овочі й картоплю в кагати, не допускаючи утворення пустот і козирків, які можуть обрушуватись і травмувати Вас.

3.3.6. При наближенні транспортних засобів для розвантажування овочів, картоплі або соломи відійдіть у безпечне місце і розпочніть роботу після розвантаження і від'їзду транспортних засобів.

3.3.7. При накриванні кагату соломою за допомогою вил знаходьтеся від інших робітників на відстані не менше 5 м; перед взяттям соломи на вила займіть стійку позу, беріть солому невеликими порціями.

3.3.8. Під час роботи бульдозера (укривання кагату землею) відійдіть у безпечне місце.

3.3.9. Перед копанням землі лопатою займіть зручну, стійку позу. Для попередження сковзання ноги з лопати і втрати Вами рівноваги надавлюйте на лопату підошвою взуття, упираючись при цьому каблуком у плече лопати.

Копайте (беріть) землю так, щоб лезо лопати розміщалось від ніг на безпечній відстані.

Уникайте попадання під лезо лопати твердих предметів (деталі машин, каміння, рештки залізобетонних виробів тощо), тому що при цьому лопата може сковзнутися і нанести травму.

Не очищайте лопату від землі та налиплого ґрунту ударами її по твердих предметах.

3.3.10. При гуртовій роботі відстань між працюючими повинна бути не менше 2 м.

3.3.11. При перенесенні лопати чи вил на плечі дотримуйтеся безпечної відстані до того, хто йде спереду, або збоку.

Перед поворотом упевніться в тому, що Ви нікого не зачепите.

3.3.12. В робочий час ніж тримайте у спеціальному чохлі (піхвах), підвішеному до пояса працівника або на робочому місці.

3.3.13. Працуйте в засобах індивідуального захисту.

3.3.14. Під час роботи стійте з навітряного боку.

3.4. Закладка на зберігання плодів

3.4.1. Тракторний причіп (автомобіль), поставлений для розвантаження, повинен бути надійно загальмованим, а двигун трактора заглушений.

3.4.2. Для переміщення контейнерів використовуйте петлі для їх стропування, не дозволяється зачалувати контейнери за днище та бокові стінки.

3.4.3. Для переміщення плодів використовуйте конвеєри (стрічкові, вібраційні тощо), електро- і автотранспортувачі.

3.4.4. Слідкуйте за сигналізацією під час пуску конвеєра.

3.4.5. Переміщення вручну бутлів із кислотами, лугами та іншими агресивними хімікатами здійснюйте тільки вдвох, але не більше як на 25 м по рівній поверхні з дотриманням необхідних заходів безпеки.

3.4.6. Для переливання кислот, лугів та інших агресивних хімікатів у дрібну тару використовуйте спеціальні сифони й насоси.

3.4.7. Під час проведення робіт із хімічними речовинами використовуйте засоби індивідуального захисту, призначені для проведення цих робіт.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Відключіть лінію або машину від живильної мережі.
- 4.2. Закрийте пульт управління на ключ.
- 4.3. Скиньте спецодяг, приведіть його в порядок.
- 4.4. Прийміть душ.

5. ДІЇ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1. При появі напруги на корпусі машини негайно відключіть загальний рубильник.
- 5.2. У випадку виникнення небезпеки травмування працівників, а також при появі диму, запаху горілого, незвичайного шуму негайно припиніть роботу і повідомте старшого по пункту. Відключення машин проводьте з пульта або найближчою кнопкою аварійного відключення.

ПОГОДЖЕНО
листом Національного НДІ охорони
праці
від 1 вересня 1999 р. N 158

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Мінагропрому України
від 15 грудня 1999 р. N 368

ПРИМІРНА ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ У САДАХ І НА ВИНОГРАДНИКАХ ПІ 2.0.00-086-99

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. В Інструкції викладені вимоги безпеки для працівників під час виконання робіт: по закладці садів і виноградників; обрізці плодових дерев, кущів та виноградників; збиранні врожаю.
- 1.2. Виконуйте тільки ту роботу, яка Вам доручена (крім екстремальних та аварійних ситуацій), не передоручайте її іншим особам.
- 1.3. Не дозволяється приступати до роботи у стані алкогольного, наркотичного або медикаментозного сп'яніння, у хворобливому або стомленому стані.
- 1.4. Погоджуйте з керівником виробничої ділянки чітке визначення меж Вашої робочої зони, не допускайте перебування сторонніх осіб у робочій зоні.
- 1.5. До роботи приступайте у справному спецодязі та наявності засобів індивідуального захисту, відповідно до виконуваних робіт.
- 1.6. Протягом зміни слідкуйте за самопочуттям. Не примушуйте себе продовжувати роботу, відчуваючи стомленість, сонливість, біль. Відчувши нездорові симптоми, припиніть роботу, використайте відповідні медичні препарати з аптечки або зверніться за допомогою до присутніх.
- 1.7. Під час грози або сильному вітрі припиніть будь-які роботи.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Закладка садів і виноградників

- 2.1.1. Перевірте справність спецодягу, одягніть його і застебніть, щоб не було звисаючих кінців.

2.1.2. Упевніться у справності та комплектності машин, обладнання, інструменту для посадки, а також у справності пристроїв для очистки робочих органів (чистики, гаки, лопати тощо).

2.2. Обрізка плодових дерев, кущів та виноградників

2.2.1. Упевніться в справності і комплектності інструменту, а також у наявності і справності пристроїв для його очистки:

- секатори, чеканочні і садові ножі повинні бути правильно й гостро заточені. Рукоятки повинні бути гладкі і без задирок. Секатор повинен мати обмежувач сходження ручок (кінці ручок повинні зближатися на відстань не менше 15 мм). Пружина секатора повинна бути змащена і вільно, без заїдання, розводити його леза;
- ручки гілкорізів, тичкових ножівок і секаторів для зрізання гілок із верхньої частини крони повинні бути гладенькими, без задирок і надійно закріплені на ручках інструменту.

2.2.2. Огляньте садові вишки, платформи та агрегати для підйому працівників до верхньої частини крон плодових дерев, впевніться у справності драбин, перил, поручнів, в наявності запобіжних ланцюжків, планок на вході робочих площадок.

2.2.3. Перевірте справність приставних драбин і драбин-стрем'янок:

- довжина драбини не повинна перевищувати 5 м;
- наявність на драбині поламаних або відсутніх щаблів не допускається;
- драбини-стрем'янки висотою 3 м і вище повинні мати огорожену робочу площадку;
- приставні драбини і драбини-стрем'янки повинні бути обладнані пристроєм, що попереджує можливість зсуву та перекидання під час роботи. На нижніх кінцях приставних драбин і драбин-стрем'янок повинні бути окупи з гострими наконечниками для встановлення на ґрунт;
- драбини-стрем'янки повинні бути обладнані пристроями (гачками, ланцюгами), які не дозволяють їм самовільно розсовуватися під час роботи. Нахил стрем'янок повинен бути не більше 1:3;
- драбини після виготовлення повинні випробовуватись статичним навантаженням 150 кгс протягом 2 хвилин. Вантаж прикладається до середньої частини одного із щаблів посередині прогону драбини, встановленої під кутом 70 - 75° до горизонтальної поверхні підлоги.

Для розподілу вантажу на щабель накладається П-подібна сталева накладка довжиною 70 - 75 мм з подовжувачем, до якого підвішується вантаж. Віддаль від нижньої поверхні вантажу до поверхні підлоги не повинна перевищувати 200 - 300 мм.

Драбина вважається випробуваною, якщо при навантаженні відсутній помітний оком прогин тятиви.

Дерев'яні драбини випробовуються один раз у шість місяців, металеві раз у рік.

2.2.4. Під час отримання електроінструменту перевірте:

- комплектність і надійність кріплення деталей;
- справність кабелю і штепсельної вилки, цілісність ізоляційних деталей корпусу, наявність захисних огорожень та їх справність;
- чіткість роботи вимикача.

2.2.5. У пневмоінструменту перевірте справність і герметичність шлангів та їх з'єднань.

2.2.6. Перевірте справність ручного інструменту. Він повинен бути без задирок, тріщин, мати міцні рукояті, правильно заточений.

2.2.7. Інструмент, що може травмувати, повинен бути в чохлі або транспортуватись окремо від працівників.

2.2.8. Не перевіряйте голими руками гостроту заточування робочої частини інструменту.

2.2.9. Огляньте місце, на якому будуть спалюватись гілки, переконайтесь, що воно віддалене від побутових, господарських будівель, складів, скирт, ліній електропередач тощо на віддаль не менше 300 м. Місце, на якому будуть спалюватись гілки, попередньо повинно бути підготовлене.

2.2.10. Очистіть місце, вибране для спалювання гілок, від сторонніх предметів (каміння, дощок, дроту тощо).

2.3. Збирання плодів

2.3.1. Перевірте наявність і справність спецодягу, одягніть його.

2.3.2. Перевірте справність тари (піддонів, контейнерів, ящиків, корзин, відер, плодозбірних сумок). Ручки корзин і відер повинні бути цілими, без задирок. Не використовуйте тару з виступаючими гвіздками, кінцями дроту, металевими полосами, прутками та зламами дощок.

Дужки відер обладнуються гачками для підвішування відер на дерево або драбину-стрем'янку.

2.3.3. На піддоні, контейнері повинно бути клеймо з указанням строку перевірки. Упевніться, що строк перевірки піддону не минув.

2.3.4. Огляньте гачок для підтягування гілок. Гачок повинен бути щільно надітий на рукоятку і закріплений на ній шурупом або гвіздом. Рукоятка повинна бути гладкою, без задирок, тріщин і сучків.

2.3.5. Перевірте справність приставних драбин, драбин-стрем'янок і підставок.

2.3.6. Площадки садових підставок не повинні мати зламаних дощок, гвіздків, що стирчать, тощо.

2.3.7. Упевніться, що плантація підготовлена для ручного збору плодів. На шляху руху в міжряддях не повинно бути ям, пагорбів, зламаних гілок або інших перешкод.

2.3.8. Перед збиранням винограду впевніться, що в зоні робіт нема кінців шпалерного дроту, що стирчать, та інших гострих предметів.

2.3.9. При вкладанні ящиків у штабель або на піддони виберіть рівну площадку, очистіть її від сторонніх предметів та звільніть підходи до неї.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Закладка садів і виноградників

3.1.1. Під час висаджування саджанців за допомогою саджального агрегату:

- не замінюйте порожній ящик з-під розсади повним ящиком на ходу агрегату;
- не відволікайтесь від роботи і не відволікайте інших працівників;
- не сходьте з агрегату і не вискакуйте на нього на ходу;

- перед поворотом дочекайтесь повної зупинки агрегату, після отримання сигналу від тракториста зійдіть з агрегату і відійдіть на безпечну віддадь;

- не підводьте руку ближче як на 3 см до тримачів живців (чубуків).

3.1.2. Під час саджання саджанців за допомогою гідробура:

- рухайтесь за агрегатом на віддалі не менше 2 м;

- слідкуйте за правильним розміщенням шлангів, не допускайте їх перекручення і згинання. Розміщення шлангів не повинно заважати проведенню робіт;

- тримайте гідробур обома руками у вертикальному положенні;

- опускайте гідробур на землю плавно, не допускайте ударів, при натискуванні на гідробур не прикладайте надмірних зусиль;

- оберігайтесь травмування ніг вістрям наконечника-насадки;

- не повертайтеся спиною до агрегату;

- не очищайте і не ремонтуйте гідробур під час руху агрегату;

- не працюйте на твердих і кам'янистих ґрунтах.

3.1.3. Під час навантаження та вивантаження шпалерних стовпів знаходьтесь із їх торцевих сторін. Кожний стовп вивантажуйте тільки вдвох.

3.1.4. Розбирання штабелю стовпів починайте зверху та проводьте рівномірно по всій довжині.

3.1.5. Укладайте стовпи у штабелі висотою не більше 1,5 м на підкладки й прокладки з установкою бокових опорних кілків.

3.1.6. Штабелі розміщуйте на вирівняних і втрамбованих майданчиках; у штабель вкладайте не більше 200 - 250 штук стовпів; проходи між штабелями залишайте не менше 1 м; основний прохід - не менше 3,5 м.

3.1.7. Під час установлювання шпалерних стовпів вручну:

- дотримуйтесь інтервалу між працівниками не менше 2 м;

- не наступайте на великі камінці та грудки землі;

- установлюйте шпалерний стовп у яму вдвох, при цьому будьте обережними, утримуючи рівновагу, щоб не одержати травму;

- під час забивання дерев'яних або металевих стовпів довжиною більш 1,5 м застосовуйте підставку, яка повинна бути міцною та стійкою;

- молот заносьте тільки через плече, а не через голову;

- не стійте проти молота;

- під час використання лома кладіть його на землю так, щоб виключити можливість травмування ніг при його перекочуванні. Не залишайте лом загнаний у землю;

- після засипання ями старанно утрамбуйте землю, використовуючи трамбівку;

- не встановлюйте шпалерні стовпи з дефектами (тріщини, обломи, скривлення тощо).

3.1.8. Під час механізованої установки шпалерних стовпів установлюйте їх у захват навісного пристрою при відключеній гідросистемі трактора. Надійно закріплюйте стовп у направляючих

навісного пристрою.

3.1.9. Під час механізованого натягування шпалерного дроту розмотуйте дріт за допомогою хрестовини мотовила, яка обертається, або машини для розмотування дроту, що встановлюється на транспортному засобі.

3.1.10. Не використовуйте для розмотування, натягування й відкушування шпалерного дроту не призначені для цих цілей предмети й засоби.

3.1.11. Натягування дроту проводьте ручними лебідками з захватами. Перевірте надійність закріплення дроту на протилежному якірному стовпі.

3.1.12. Перед приведенням у дію лебідки впевніться в тому, що всі працівники залишили міжряддя і відійшли на безпечну віддадь.

3.1.13. Не допускайте перетягування та обривів шпалерного дроту. Під час натягування дроту знаходьтеся один від одного на відстані не менше 10 м.

3.1.14. Перед вивільненням дроту від захвату лебідки закріпіть його за якірний стовп. Не допускайте наявності кінців шпалерного дроту, які вільно стирчать.

3.1.15. Для запобігання обриву якірного дроту не натягуйте його шляхом скручування за допомогою лома.

3.1.16. Не підлазьте під дріт та не перелізайте через нього під час переходу з одного ряду в інший.

3.2. Обрізка плодових дерев, кущів та виноградників

3.2.1. Під час підйому та опускання платформи знаходьтеся на своїх робочих місцях, міцно тримайтеся за поручні.

3.2.2. Не допускайте знаходження на платформі сторонніх осіб.

3.2.3. Під час переїзду агрегату зійдіть із платформи.

3.2.4. Під час роботи на платформі не відволікайтесь від роботи та не відволікайте інших працівників.

3.2.5. Не знаходьтеся під піднятою платформою.

3.2.6. Механізований інструмент включайте тільки після того, коли його різальна частина повністю охопить гілку. Не включайте інструмент без необхідності.

3.2.7. Заточування й ремонт механізованого інструменту виконуйте після відключення його від джерела живлення.

3.2.8. Під час роботи з ручним механізованим інструментом не розбирайте та не ремонтуйте самі інструмент, кабель та інші частини. Дозволяється замінювати ріжучі робочі органи.

3.2.9. Не видаляйте руками стружку або тирсу під час роботи інструменту. Стружку видаляйте після повної зупинки механізованого інструменту спеціальними гачками або щітками.

3.2.10. Під час перенесення механізованого інструменту з одного робочого місця на інше, а також під час перерв у роботі від'єднайте його від джерела живлення. Не залишайте без нагляду механізований інструмент, приєднаний до електричної або пневматичної мережі, та не передавайте його особам, що не мають права на роботу з ним.

3.2.11. Не натягуйте, не перекручуйте та не перегинайте кабелі або шланги, не ставте на них вантажі.

3.2.12. Ручне обрізування гілок плодових дерев виконуйте таким чином:

- розмістіться по одному працівникові на відстані не менше 5 м один від одного під час обрізування лінійних плантацій або через 5 - 6 дерев під час обрізування штабрових насаджень (обрізування дерева виконує один працівник);
- огляньте крону дерева та намітьте послідовність обрізування гілок на ньому;
- для обрізування гілок діаметром до 15 мм, розміщених на висоті до 2 м від поверхні землі, застосовуйте секатори, а гілок діаметром більше 15 мм - ножівки або садові пилки;
- підтягуйте гілки вільною рукою та утримуйте їх на відстані не менше 40 - 50 см від обличчя. Зрізайте гілку вище місця утримування її рукою. При роботі садовою пилкою підтримуйте гілку рукою нижче зрізу на відстані не менше 20 см від зрізу;
- гілки, розміщені вище двох метрів від поверхні землі та діаметром до 25 мм, зрізайте гілкорізом або жердяним секатором, а гілки діаметром більше 25 мм підтягуйте ручним гачком і зрізайте жердяною пилкою, розміщаючись при цьому в стороні від місця можливого падіння гілки, що зрізається.

3.2.13. Обрізання високо розміщених гілок виконуйте з розсувних драбин-стрем'янок.

3.2.14. Під час використання драбини-стрем'янки дотримуйтесь наступних вимог:

- не працюйте вдвох на одній драбині;
- не переходьте з драбини на дерево;
- не стійте одною ногою на драбині, а іншою на дереві;
- не працюйте механізованим інструментом на драбині з неогородженою робочою площадкою;
- на драбині висотою 3 м і більше працюйте вдвох (один знаходиться на драбині, другий - біля основи драбини для страхування її від переміщення, розміщаючись в стороні від місця можливого падіння гілок);
- на розсувній драбині-стрем'янці розміщуйтесь на робочій площадці так, щоб завжди було три точки опори: дві ноги - рука, дві ноги - корпус, не піднімайтесь на щаблі, що знаходяться на відстані менше 1 м від її верхнього кінця.

3.2.15. Приставні драбини використовуйте тільки для підйому на крону дерев або на транспортні засоби. Проводити з них роботи по обрізанню дерев не допускається.

3.2.16. Під час підйому до крони дерев приставну драбину встановлюйте під кутом не більше 60° із закріпленням її у верхній частині.

3.2.17. Не підкладайте під нижні кінці драбин і стрем'янок камінці, обрізки дощок, обрубки дерев та інші предмети; не використовуйте як підставки випадкові предмети (ящики, бочки, стільці тощо).

3.2.18. Не перекидайте сокири та інші інструменти працівникам, не залишайте інструмент на деревах, східцях і площадках драбин.

3.2.19. Не переносьте інструмент без чохлів, а також у кишенях, халявах чобіт, за поясом тощо.

3.2.20. Переносьте драбини вдвох наконечниками назад, попереджаючи зустрічних працівників. Під час перенесення драбини без допомоги інших працівників несіть її так, щоб

передній кінець був піднятий над землею не менше ніж на 2 м.

3.2.21. Обрізання гілок проводьте в денний час. Роботу припиніть при силі вітру понад 5 м/с, в туман, грозу, дощ та після дощу до підсихання стовбура та основних скелетних гілок.

3.2.22. В охоронній зоні ЛЕП не розміщуйте зібрані гілки, не розкладайте вогнище, не дозволяйте проїзд транспортних засобів, не влаштовуйте місця для відпочинку та вжиття їжі.

3.2.23. Під час сильного вітру, в грозу, дощ роботи в охоронній зоні ЛЕП припиніть та вийдіть за її межі на відстань не менше 40 м.

3.2.24. Перед обрізанням виноградників вивільніть лозу від шпалери: обріжте за допомогою секатора підв'язувальний матеріал та вусики. Не відривайте прив'язану лозу від шпалери.

3.2.25. Під час обрізування, чеканки держіть лозу або пагони одною рукою на безпечній відстані від місця зрізування або спилювання.

3.2.26. Під час роботи по чеканці пагонів та обрізанню лози дотримуйтесь відстані між працівниками в ряду не менше 10 м.

3.2.27. Під час роботи з чеканочним, садовим, щеплювальним тощо ножами займіть таку позу, щоб частини тіла не знаходились на лінії руху леза або були захищені товстими несучими гілками.

3.2.28. Не проводьте ручні роботи в садах і виноградниках на ділянках, де проводяться механізовані роботи.

3.2.29. Зрізані гілки до транспортних засобів переносьте невеликим порціями так, щоб добре бачити шлях перед собою, збирайте та переносьте гілки в рукавицях. Не тримайте сокиру або інший інструмент у руках або за поясом під час збирання чи перенесення гілок.

3.2.30. Гілки подавайте в кузов узгоджено по одній або невеликими порціями, розміщаючись з бокової сторони транспортного засобу.

3.2.31. Великі гілки, що перевищують розміри транспортного засобу, розділяйте (розрубуйте) на більш мілкі частини.

3.2.32. Під час обрубкування слідкуйте, щоб ноги не знаходились на шляху руху леза сокири.

3.2.33. Вкладаючи гілки на кузові транспортного засобу, розміщуйтесь у середині кузова та починайте вкладання гілок від заднього борта до переднього так, щоб прикорень гілки був направлений у бік переднього борту.

3.2.34. Гілки, укладені вище борту кузова, надійно ув'язуйте мотузкою. Висота укладки вантажу не повинна перевищувати допустимі габарити проїздів по маршруту руху, а також не повинна обмежувати водієві поле зору.

3.2.35. Під час переїзду транспортного засобу від однієї купи гілок до іншої зійдіть з транспортного засобу.

3.2.36. Для спуску та підйому на транспортний засіб використовуйте переносні драбини або драбини-стрем'янки.

3.2.37. Під час транспортування гілок до місць спалювання не знаходьтесь в кузовах транспортних засобів, завантажених гілками, а також в кузовах транспортних засобів і автомобілів, які не обладнані для перевезення людей.

3.2.38. Не дозволяється знаходитись з бокової сторони засобу, що рухається, на відстані менше 5 м, а також на шляху його руху. Наближайтесь до агрегату на меншу відстань тільки після

попередження водія та повної зупинки агрегату.

3.2.39. Відходи, обрізки спалюйте в спеціально відведеному місці, групою не менше ніж з двох працівників. Спалювання гілок може проводити тільки спеціальна бригада.

3.2.40. Не обливайте відходи обрізування бензином, дизпаливом тощо перед розпалюванням та в процесі їх спалювання.

3.2.41. До спалювання обрізків приступайте тільки після остаточного вивезення гілок та від'їзду транспортного засобу на безпечну відстань - 300 м.

3.2.42. Підвезення гілок до місця, де вже проводять їх утилізацію (спалювання) відкритим вогнем, не допускається.

3.2.43. Не спалюйте відходи обрізування в одязі, просоченому займистими матеріалами.

3.2.44. Під час спалювання розміщайтесь з навітряного боку вогнища.

3.2.45. Підгрібання гілок, що не повністю згоріли, здійснюйте за допомогою спеціальних металевих гачків на подовженій рукояті.

3.2.46. Не залишайте вогнище до повного згоряння та не переносьте палаючі гілки для розпалювання інших вогнищ.

3.2.47. Під час підсилення вітру до рівня, що розносить іскри, припиніть подальше спалювання відходів, вогнище затушіть і засипте землею.

3.3. Збір плодів

3.3.1. Під час руху по саду (дільниці) слідкуйте за тим, щоб не зіткнутися з гілками, що стирчать, не наступити на плоди, ягоди, грудки ґрунту тощо.

3.3.2. Під час роботи із землі:

- розміщуйтесь у стороні від вертикалі, на якій знаходиться працівник на дереві або на драбині-стрем'янці, підвішені на гілку або стрем'янку відра;

- беріть тару з плодами від працівника, що знаходиться на дереві або драбині-стрем'янці, стоячи в стороні від місця можливого падіння тари або фруктів.

3.3.3. Під час роботи з драбини-стрем'янки:

- установіть драбину-стрем'янку, впевніться в тому, що вона стійко стоїть на землі та виключена можливість самовільної зміни відстані між опорами. Повісьте відро, зачепивши гачок за щабель драбини;

- піднімайтесь на драбину-стрем'янку і спускайтесь з неї, постійно зберігаючи мінімум три точки опори;

- підніматися на щаблі, що знаходяться на відстані менше 1,0 м від верхнього кінця драбини-стрем'янки, зістрибувати з драбини не дозволяється;

- під час збирання плодів спиравтесь на щаблі драбини-стрем'янки двома ногами і торкайтесь гомілками, стегнами або тулубом вище розміщених щаблів або утримуйтесь однією рукою за драбину;

- не спиравтесь однією ногою на щабель драбини-стрем'янки, а іншою - на гілку дерева.

3.3.4. Під час роботи на плодових деревах:

- спуск (підйом) із дерева здійснюйте тільки за допомогою приставних драбин або підставок;
- перед тим як спертись на гілку, випробуйте її на навантаження, зберігаючи при цьому три надійні точки опори; лише після цього спирайтесь на неї;
- перевішуйте відро з гілки на гілку тільки при наявності трьох надійних точок опори;
- збирайте плоди, міцно спираючись ногами на гілку дерева і притримуючись однією рукою за скелетну гілку або стовбур дерева.

3.3.5. Під час підтягування гілок руками зусилля повинно бути таким, щоб під час роботи зі стрем'янки або з дерева зберігались три надійні точки опори, або надійно стоячи на землі, міцно придержуйте гілку рукою; закінчивши збір плодів, плавно відпустіть до вільного стану, слідкуйте, щоб гілка, випрямляючись, нікого не зачепила.

3.3.6. Під час підтягування гілки гачком випробуйте, чи не зламається гілка під навантаженням. Підтягувати гілки гачками дозволяється тільки із землі.

3.3.7. Під час збирання ягід із колючого чагарнику:

- зберіть ягоди зовні куща;
- надіньте рукавицю на руку, відведіть стебла рослин у сторону, міцно утримуючи їх рукою в рукавиці, зберіть ягоди всередині куща, плавно відпустіть стебла до вільного стану.

3.3.8. Під час збирання винограду підтримуйте гроно однією рукою, а іншою зрізайте плодоніжку. Зріз проводьте рухом руки від себе.

3.3.9. Під час збирання плодів, ягід, винограду:

- не працюйте в одязі (безрукавки, шорти тощо), який залишає неприкритими частини тіла (руки, ноги, тулуб);
- не відпускайте різко підтягнуту до себе гілку;
- не підстрибуйте для захвату гілки рукою або гачком;
- не проводьте збирання з випадкових підставок (ящиків, камінців, дощок тощо);
- не перекидайте ящики, корзини, відра тощо з одного ряду в інший;
- не відпочивайте та не приймайте їжу в міжряддях;
- не вживайте в їжу немиті плоди;
- не перелізайте через шпалерний дріт та не підлізайте під нього під час переходу з одного ряду в інший.

Винесення плодів у ящиках (торбах, корзинах, відрах тощо) на міжквартальні шляхи проводьте обережно, для запобігання травмуванню рук надіньте рукавиці. Ящики переносьте вдвох, утримуючи їх за днище або за спеціальні ручки.

3.3.10. Під час винесення продукції у ящиках на міжквартальні шляхи кладіть їх так, щоб не захащувати проїжджу частину дороги.

3.3.11. Вкладайте ящики на піддон по схемі, указаній керівником робіт.

3.3.12. Вкладайте ящики у штабель у перев'язку на висоту не більше 1,8 м.

3.3.13. Під час підходу до штабелю впевніться в його стійкості.

3.3.14. Навантаження продукції проводьте у транспортний засіб через відкритий задній борт.

3.3.15. Відкривайте та закривайте борти транспортного засобу вдвох, знаходячись при цьому збоку від бортів. Перед закриванням або відкриванням бортів упевніться в безпечному положенні вантажу.

3.3.16. Під час навантаження вручну знаходьтеся збоку від вантажу, що подається; при цьому один або двоє робочих повинні знаходитись у кузові транспортного засобу та приймати вантаж. Ящики беріть під днище або за спеціальні ручки.

3.3.17. Не ставайте під час навантаження на колеса й борти транспортного засобу.

3.3.18. Ящики в кузовах автомобілів і тракторних причепів установлюйте та закріплюйте так, щоб виключити можливість їхнього самовільного зміщення під час транспортування.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Приберіть, очистіть інструмент, пристрої, здайте на склад або складіть у відведене місце.

4.2. Зніміть спецодяг, приведіть його в порядок, здайте на зберігання.

4.3. Помийте руки й обличчя з милом.

5. ДІЇ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При раптовій зупинці електроінструменту (відключення напруги в мережі, заклинювання рухомих частин тощо) негайно відключіть інструмент вимикачем. Від'єднайте живильний кабель від мережі і проінформуйте керівника робіт.

5.2. Якщо у процесі роботи з електроінструментом відчуваєте хоча б невелику дію електричного струму, роботу негайно припиніть, несправний інструмент здайте для перевірки й ремонту.

ПОГОДЖЕНО
листом Національного НДІ охорони
праці
від 1 вересня 1999 р. N 158

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Мінагропрому України
від 15 грудня 1999 р. N 368

ПРИМІРНА ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ У ЗАХИЩЕНОМУ ГРУНТІ

ПІ 2.0.00-087-99

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. До виконання робіт у захищеному ґрунті допускаються особи не молодше 18 років, які пройшли медичний огляд, не мають медичних протипоказань, пройшли спеціальне теоретичне та практичне навчання, мають відповідне посвідчення на право експлуатації машин та обладнання, пройшли вступний інструктаж та первинний інструктаж на робочому місці, виробниче навчання й перевірку знань з питань охорони праці.

1.2. Погоджуйте з безпосереднім керівником робіт чітке визначення меж Вашої робочої зони, не допускайте знаходження сторонніх осіб у робочій зоні.

1.3. Не приступайте до роботи у стані алкогольного, наркотичного або медикаментозного сп'яніння, у хворобливому або стомленому стані.

1.4. До роботи приступайте у спецодязі, упевнившись, що він не має пошкоджень, елементів, що звисають та не прилягають і можуть бути захоплені рухомими деталями.

1.5. Протягом зміни слідкуйте за самопочуттям. При стомленні, сонливості, раптовому болю не примушуйте себе продовжувати роботу, використовуйте медичні препарати з аптечки або зверніться по допомогу до присутніх осіб.

1.6. Виконуйте тільки ту роботу, яка Вам доручена відповідним нарядом (крім екстремальних та аварійних ситуацій), не передоручайте її іншим особам.

1.7. Для проведення робіт у захищеному ґрунті працівникам видаються такі засоби індивідуального захисту:

- робітнику теплиці: халат бавовняний, фартух бавовняний, рукавиці комбіновані, черевики шкіряні, головний убір;

- робітнику, що готує розчин пестицидів, обприскує рослини: комбінезон бавовняний з кислотозахисним просоченням, фартух прогумований з нагрудником, шолом бавовняний, чоботи гумові, рукавиці гумові, нарукавники, респіратор, окуляри захисні;

- робітнику парникового господарства на біопаливі: фартух бавовняний, черевики з термостійкою підошвою, рукавиці комбіновані;

- трактористу-машиністу: костюм бавовняний з пилонепроникної тканини, навушники, рукавиці комбіновані, окуляри захисні, при роботі на електротракторі додатково видаються калоші діелектричні та рукавиці діелектричні, при виконанні зовнішніх робіт узимку додатково видається теплий одяг (костюм бавовняний утеплений).

1.8. Працівники, які виконують роботи у захищеному ґрунті, повинні обов'язково проходити періодичні медичні огляди.

1.9. Ознайомтесь із розташуванням місця для відпочинку й вживання їжі. Перевірте наявність у місці відпочинку питної води, мила і медичної аптечки. Перед вживанням їжі вимийте руки з милом, витріть їх рушником або висушіть.

1.10. Будьте уважні до попереджувальних написів і знаків.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Роботи по догляду за рослинами

2.1.1. Перевірте справність інструменту, огляньте засоби індивідуального захисту, перевірте їх цілісність.

2.1.2. Перед початком обробки ґрунту електрофрезою попередьте всіх присутніх у теплиці.

2.1.3. Огляньте робоче місце, ознайомтесь із місцями підключення електрофрези до електричної мережі, огляньте проходи, по яких буде розкладатись кабель, місця відпочинку, прийому їжі.

2.1.4. Перевірте технічний стан електрофрези. Розложіть електрокабель по центральному проходу теплиці (між парниками) та перевірте справність його ізоляції. Зверніть увагу на справність штепсельних з'єднань (відсутність пошкоджень контактів корпусу тощо). Упевніться в надійності штепсельного з'єднання. Перевірте надійність кріплення нульового проводу до корпусу електрофрези. Перевірте справність огороження барабана і приводу електрофрези.

2.1.5. Перевірте роботу приладів вимірювання вмісту вуглекислого газу в повітрі робочої зони.

2.1.6. Не розпочинайте роботу у приміщеннях, якщо при підживленні рослин вуглекислим газом уміст супутніх газів вище граничнодопустимих концентрацій. В таких випадках перед початком роботи приміщення провентильуйте.

2.2. Різання скла та скління рам

2.2.1. Перевірте наявність інструменту, реманенту та його справність, наявність засобів індивідуального захисту.

2.2.2. Леза ножів, які використовуються для накладання замазки, повинні бути тупими та чистими.

2.2.3. Огляньте своє робоче місце. Упевніться, що воно не захащене сторонніми предметами і достатньо освітлене.

2.2.4. Перевірте справність допоміжних засобів і пристосувань. Очистіть їх від бруду.

2.2.5. При використанні електричного склоріза впевніться в його справності.

2.3. Зварювання та покриття плівкою

2.3.1. Перевірте справність інструменту, реманенту, пристроїв.

2.3.2. Огляньте робоче місце. Перевірте стійкість станків і кріплення рулонів плівки.

2.3.3. Перевірте справність електрообладнання, електропраски, наявність та справність заземлення (занулення), відповідність напруги, наявність та справність терморегулятора, справність ізоляції проводу живлення, наявність огороження, попереджувальних плакатів.

2.4. Стерилізація ґрунту

2.4.1. Перевірте справність інструменту, реманенту, пристроїв.

2.4.2. Огляньте робоче місце. Перевірте термостійкість плівки й надійність стикового з'єднання.

2.4.3. Перевірте стан засобів контролю за подачею пари (вodomірні трубки, манометри, запобіжні клапани).

2.4.4. Перевірте стан електрообладнання, ізоляції, освітлення, заземлення (занулення).

2.5. Побілка приміщень, вікон теплиць

2.5.1. Огляньте й одягніть засоби індивідуального захисту.

2.5.2. Перевірте надійність риштування, драбин, пересувних столів. Очистіть їх від бруду.

2.5.3. Перевірте справність пульверизатора, розпилювача, манометра, запобіжного клапана. Пневматичні апарати й шланги перевірте й випробуйте тиском, що перевищує в 1,5 разу робочий.

2.5.4. Перевірте правильність заземлення електрокраскопультів (КП-4,0-17 тощо) та переносного електроінструменту (електрощітки) і якість ізоляції електропроводу (візуально).

2.5.5. Під час побілки за допомогою електроінструменту обов'язково одягайте діелектричні рукавички, а у вологих місцях - діелектричні калоші.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Роботи по догляду за рослинами

3.1.1. Під час натягування шпалерного дроту не знаходьте у міжряддях. Відійдіть на безпечну відстань від дроту, що натягується.

3.1.2. Для формування шпалер у верхній частині використовуйте підставки.

3.1.3. Роботи в розсадних теплицях проводьте тільки при вимкненій системі досвічування рослин.

3.1.4. Під час роботи в теплицях із генераторами вуглекислого газу безперервної дії слідкуйте за показаннями приладів вимірювання вмісту газу в повітрі робочої зони.

3.2. Різання скла та скління рам

3.2.1. Усі операції зі склом виконуйте в рукавицях. Під час різання скла працюйте у наруківниках і фартуху, який закриває ноги нижче колін.

3.2.2. Ящики зі склом треба ставити прямовисно та встановлювати на тверді і міцні опори з нахилом у бік опори до 150.

3.2.3. Переносити скло, тримаючи його перед собою, а також у горизонтальному положенні не дозволяється. Під час різання скла, а також під час очищення рам від битого скла одягайте захисні окуляри.

3.2.4. Не дозволяється різати скло на колінах і випадкових предметах. Брудне й мокре скло різати не дозволяється.

3.2.5. Працювати з електросклорізом дозволяється тільки в гумових рукавичках.

3.2.6. Ріжте скло тільки номерним алмазом або сталевим склорізом. Ламати скло без попереднього прокреслювання склорізом або алмазом не дозволяється.

3.2.7. Не витирайте руки ганчіркою, якою протираєте скло.

3.2.8. Під час роботи на висоті необхідно заготовляти та різати скло внизу, у спеціально обладнаних місцях. Різати скло на допоміжних засобах забороняється.

3.2.9. Працюйте на висоті тільки із запобіжним поясом, канати якого закріплюються до міцних конструкцій. Не спирайте драбину на скло чи обпіл та не ставте її з нахилом більше 60°.

3.2.10. Припиніть роботу при швидкості вітру 10 м/с, недостатньому освітленні, обмерзанні місця проведення робіт.

3.2.11. Під час використання замазки на основі токсичних та їдких матеріалів працюйте в засобах індивідуального захисту.

3.3. Зварювання та покриття плівкою

3.3.1. Виконуйте роботу у спецодязі.

3.3.2. Під час перенесення інструменту тримайте його за корпус або рукоятку.

3.3.3. Приєднуйте електроінструмент до електричної мережі тільки через спеціальну штепсельну розетку із заземленим контактом за допомогою кабелю, який має спеціальну жилу, що служить для заземлення або занулення. Не допускайте петлювання та перекручування проводу.

3.3.4. Припиніть роботу з електроінструментом на відкритому повітрі під час дощу, грози.

3.3.5. Під час роботи не перевищуйте температуру зварювання плівки.

3.4. Стерилізація ґрунту

3.4.1. Працюйте тільки в засобах індивідуального захисту.

3.4.2. Ліквідуйте всі розриви плівки до подачі пари. Якщо розриви ліквідувати неможливо, повідомте про це керівника робіт.

3.4.3. Тиск пари під плівкою повинен бути в межах 45 - 60 Па. Слідкуйте за показниками манометра.

3.4.4. Працюйте тільки при відключеному підсвічуванні та в засобах захисту від ураження електрострумом.

3.4.5. Перевірку якості знезараження ґрунту здійснюйте тільки в протигазах.

3.5. Побілка приміщень, вікон теплиць

3.5.1. Побілку на висоті 1 м і більше над землею або перекриттям виконуйте тільки з інвентарних засобів підмощування. Не використовуйте для цього випадкові неперевірені предмети і засоби.

3.5.2. Не виконуйте роботи на ярусах в одній вертикалі без проміжних захисних настилів.

3.5.3. Не спирайте драбини на віконне переплетення та скло.

3.5.4. Включайте інструмент тільки після встановлення його в робоче положення.

3.5.5. Слідкуйте за тиском у нагнітальному бачку та щоб шланги не були вигнуті та перекручені. Роз'єднуйте шланги тільки після припинення подачі повітря.

3.5.6. Не дозволяється перегинати шланг для припинення подачі повітря.

3.5.7. Відключайте електрифікований інструмент під час перерви в роботі.

3.5.8. Не беріть вапно та інші матеріали незахищеними руками.

3.5.9. Виконуйте роботу тільки в добре провітрюваному приміщенні.

3.5.10. Не відпочивайте в приміщенні, де проведено побілку.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Приведіть у порядок робоче місце.

4.2. Інструмент, пристосування очистіть від бруду, помістіть у відведене для нього місце.

4.3. Зніміть спецодяг, спецвзуття, очистіть його і здайте на зберігання.

4.4. Виконайте заходи особистої гігієни.

5. ДІЇ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виявленні пожежі негайно повідомте пожежну охорону, вживіть заходів до гасіння (локалізації) пожежі, евакуації людей, повідомте керівника підприємства.

5.2. У випадку аварії обладнання припиніть роботу, залишіть приміщення, викличте аварійну службу, повідомте керівника робіт.

5.3. При травмуванні, опіках, отруєнні, ураженні струмом надайте першу долікарську допомогу, викличте лікаря, організуйте доставку потерпілого до медичного закладу, негайно повідомте керівника робіт.